

ДВЕСТА И ДВАДЕСЕТО ЗАСЕДАНИЕ

София, вторник, 17 септември 1991 г.

(Открито в 15 ч. и 20 м.)

Председателствували: председателят Николай Тодоров

Секретари: Иван Хараламбиев и Александър Стамболовски

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ (звъни): Имаме необходимия кворум. Откривам заседанието. Пред вас е проектът за дневен ред.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Второ четене на законопроекта за избиране на президент.
2. Второ четене на законопроекта за създаване на финансово-кредитна институция за жилищно строителство и решаване жилищните въпроси на гражданите.
3. Проект за решение за състав на Комисията за защита на конкуренцията.
4. Проекторешение за създаване на американски университет в Република България.
5. Проекторешение за създаване на нов български университет.
6. Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси.
7. Първо четене на законопроекта за народната просвета.
8. Първо четене на законопроекта за държавния печат.
9. Проект за решение за освобождаване на Иван Тенев от заместник-председател на Националния статистически институт.
10. Проект за решение за прекратяване на пътищомощията на народния представител Кирил Аспарухов Николов.
11. Първо четене на законопроекта за Българска академия на науките.
12. Второ четене на законопроекта за околната среда.

Искам предварително да съобщя, че сега се дава за размножаване новият текст на законопроекта за околната среда и ще бъде получен, да се има предвид. Има и нов закон, който замени Закона за данъците и таксите.

Господин Ненчев, имате думата.

СТЕФАН НЕНЧЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги народни представители! В петък беше положен на разглеждане изборът на членове на Комисията за защита на конкуренцията, една комисия, пред която тези първи твърде много работи се разкрива и вече идват първите материали за съответни резолюции по спорни въпроси между предприятията.

Аз ви моля, тъй като в петък единствената причина, за да не се приеме комисията, беше, че вместо 6 бяха включени 5 юристи. Тази корекция е направена, на мястото на един икономист е включен доц. Емил Николов Георгиев – едно познато име за стопанската практика в България, за стопанското право.

Моля ви, процедурно да прогласувате като първа точка от дневния ред да бъдат приети членовете на Комисията за защита на конкуренцията, тъй като и комисията е съгласувана с всички политически сили, те нямат възражение по въпроса. Мисля, че няма да отнеме много време, а по такъв начин ще ми позволите да мога да изгълнявам вече функциите си като председател на комисията с легитимна комисия.

Благодаря ви за вниманието.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Узунов.

АТАНАС УЗУНОВ: Уважаемо председателство, уважаеми колеги! Тъй като времето е разчетено, имаме съвсем малко време и трябва да отиваме да си гледаме и другата работа, законодателството, което е предвидено да присем, е достатъчно ясно и точно, аз се присъединявам към това трета точка да мине първа и след това да гласуваме целия дневен ред в този порядък. Защото, отличайки се с дебати, ние можем да си приказваме точно до петък и след това да не сме направили нищо.

Моля, предлагам да се гласува това решение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Благодаря. Има думата Любен Корнезов.

ЛЮБЕН КОРНЕЗОВ: Господин председателю, като гледам дневния дневен ред отново ми се струва, че сме изправени пред една илюзия, която ще ни доведе може би за пръв път в историята ни Народното събрание да не се само-разпусне, а да се саморазкаже. (*Весело оживление*) Ами, така е. Какво имам предвид и какво предлагам?

Първо, нямам нищо против това, което предлага господин Нешев, но да се пристъпи към Закона за избор на президент; второ, Висш съдебен съвет и Конституционен съд, което произтича от & 1 от Конституцията. Цялата съдебна власт сега е блокирана, включително и държавните институции без Конституционен съд.

И второ, нямам нищо против и подкрепям точка четвърта и пета, а именно създаването на Американския университет и Новия Български университет. Но аз се питам и продължавам да се питам докога София ще има предимство и привилегии пред другите градове. Имам предвид следното. Многократно е поставян въпросът, включително с висеци, не виждам колегата, който е внесъл законопроекта, да се даде също статут на Бургаския свободен университет,

който вече прие и второкурсници.

Така че не бива София да се ползва с привилегии, а примерно Бургас тъкмо обратното. В този смисъл ви предлагам проекторешение за точка 5а и моля вие да я подложите на гласуване - за даване статут на висше учебно заведение, надлежно регистрирано по Закона за лицата и семейството на свободния Бургаски университет със седалище град Бургас. Заповядайте, господин председател. (*Предава на председателя Николай Тодоров проекторешението*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Тенев.

ИВАН ТЕНЕВ: Уважаеми колеги, очевидно, че времето, което ни остава, е много кратко, а работата ни е много. Аз предлагам трите кадрови точки, които са в днешния дневен ред - точка трета (за Комисията за конкуренцията), точка девета и точка десета, тъй като те са много кратки, а изискват кворум, да минат като първи три точки и след това да продължим по дневния ред както е предложен от Бюрото.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата последен господин Каракачанов. И, много ви моля, закривам вече лебагите.

ДОНЧО КАРАКАЧАНОВ: Уважаемо председателство, уважаеми госпожи и господа народни представители! През последните седмици към Комисията по труда, социалната защита и осигуряването на гражданите бяха адресирани много въпроси, които вълнуват народните представители във връзка с приключване работата на Народното събрание, и аз моля ръководството на Народното събрание да има предвид тези непъти като една отделна точка на днешното или на утрешият заседание да ги предвиди за разискване и изясняване на тези въпроси.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Захари Карамфилов.

ЗАХАРИ КАРАМФИЛОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Протестирам против това, че един ден преди разпускане на Народното събрание в дневния ред се включват закони на първо четене, а тези, които са минали на първо четене и трябва да минат на второ четене, се изоставят. Това с Законът за Сметната палата - една институция, която е крайно необходима на нашата икономика. Защо се включват закони на първо четене, а не се включва Законът за Сметната палата?

Предлагам, господин председател, моето предложение за включването на този закон в дневния ред да бъде подложено на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: И така, Бюрото взима отношение по поставените въпроси. Както виждам, има по същество съгласие от няколко души точка трета да стане евентуално точка първа. Мога да ви кажа, че тия "ле-

4 VII Велико Народно събрание

ки" точки ние съзнателно ги разменихме малко, за да има възможност за отдих след приемането на съответните закони. Така че може да се прередят.

Що се отнася до предложението за Бургаския университет, нека този въпрос да бъде разгледан по съответния ред.

Утре имаме заседание. Ако се приемат точките и въпросите се решат положително, ще се решат и това. Така че няма защо да го включваме сега. Те трябва да се разгледат и в съответната комисия. А за Конституционния съд и за Висшия съдебен съвет трябва да ви кажа, че все още въпреки моите настоявания отговор не е получен. И ще помоля много сериозно още днес, дори в хода на това заседание, да се получи съответният контакт и утре сутринта да се уточният нещата, за да може да се внесе този въпрос на всяка цена.

Законът за Сметната палата. Трябва да ви кажа, че аз бях поисквал всички законопроекти, които са минали на първо четене, да бъдат внесени на пленарно заседание. Може би е направен пропуск. Ако ни позволи времето и ако има дисциплина и ако можем да се оправим, нямаме нищо против да бъдат разгледани в съответния ред.

Има думата господин Дертлиев.

ПЕТЪР ДЕРТЛИЕВ: Дами и господа! Нямам нищо против интересните и важни закони, които минаха. Но от м. март насам лежи Законът за имуществото на партиите. Господин Ганев, многократно обещавахте, че този закон ще бъде поставен. Ще бъде ли наистина поставен и къде той лежи, и кой го спира?

Готов е Законът за приватизацията - кой се бои от този закон?

Моля, двата закона да бъдат поставени още веднага.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Сугарев.

ЕДВИН СУГАРЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми дами и господа! Не знам за кой пореден път вече приемаме химеричен дневен ред, който няма никакви финансове да бъде изпълшен докрай. Ето защо аз съм тук не за да го утежня, а просто, за да се опитам да го облекча.

Например тук виждаме като точка единадесета включено първото четене на законопроекта за Българската академия на науките. Аз самият съм научен сътрудник в институт към Българската академия на науките, но въпреки това се противопоставям да бъде включен този законопроект на следните основания:

Първо, това е първо четене. Знаете колко време ни остава. Няма никакви финансове да го довършим.

Второ, проблемът дали трябва да има закон, който да урежда работите на Българската академия на науките, е по същество спорен въпрос, тъй като би трябвало това да се урежда чрез статут и чрез вътрешен правилиник, а не да

занимаваме Народното събрание с него.

Ето защо предлагам тази точка да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, много ви моля, вземете отношение по дневния ред. Ние съставихме този дневен ред заедно.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Действително дневният ред, който е предложен на вашето внимание, е изработен съвместно с Бюрото на Великото Народно събрание. В този дневен ред включихме (говоря за законопроектите) всички законопроекти, които са готови и които могат да бъдат дадени тук. Останали, които не са минали поради липса на време през Законодателната комисия, естествено не са включени, защото до този момент ние нямаме становище.

По отношение на поставения от д-р Дертлиев въпрос за партийното имущество - този законопроект беше разгледан от Законодателната комисия, беше възложено на една работна група от Законодателната и Икономическата комисия. До този момент работната група не го е внесла във варианта, който беше предложен да бъде разработен. Когато тя го внесе - просто няма проблеми в него, защото по принцип той е възприет. Остава само да бъде подменен редакционно и по структура. Щом бъде внесен - това може още утре да стане.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата отново господин Дертлиев.

ПЕТЪР ДЕРТЛИЕВ: Законът е извършен от работната група, господин Джеров, а вие не сте го довършили!

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля ви, докога ще продължаваме? Да пристъпим най-след към работа.

Има думата господин Стоилов.

СТЕФАН СТОИЛОВ: Беше направено едно несъстоятелно възражение във връзка с предложението за глядане законопроект за Българската академия на науките. Това несъстоятелно възражение се заключава в следното: че не е нужен закон, а правилник и наредба.

Уважаеми господи, Академията на науките е функционириала до 1944 г. въз основа на специален закон. И сегашното ръководство на академията не иска никој повече освен връщане към това, което е било практика преди 50 години.

Така че подкрепям предложението да бъде глядан този малък, стегнат устройствен закон от три страници и половина.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата има господин Тодоров.

МАРКО ТОДОРОВ: Уважаеми дами и господи! Първо, искам да ви напомня, че миналата седмица направих изричното предложение, което, общо взето, добих впечатление, че получи одобрението на пленарната зала - да не се

6 VII Велико Народно събрание

внасят за разглеждане законопроекти на първо четене, докато приключим с неотложните конституционни закони. Аз не зная защо Бюрото не подложи на гласуване това предложение, а го остави отново да виси във въздуха.

Аз смятам, че тук ни е предложен един дневен ред, който мога да нарека само абсурден, с нито друго. Дванайсет точки дневен ред, в който не фигурират Конституционният съд, Висшият съдебен съвет, а беше казано, че ще работим само в сряда и четвъртък. Аз не мога да разбера докога ще работим ние тук.

По тази причина предлагам в днешния дневен ред да останат само тези закони, които са свързани непосредствено с изборите. Съзнавам и голямата значение на Закона за просветата. По отношение законопроекта за Българската академия на науките имам по-особено мнение, което бих могъл да изложа по-подробно, когато мудрайте времето. Но да свършим първо неотложните неща, а след това да се заемем евентуално с някои от неотложните закони на първо четене - свързани с просветата например или с университетите.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Благодаря ви, господин Тодоров! На това ще ви отговоря, че именно за да не се стигне до абсурдното положение да започнем да разискваме днешния ред за днешния ден с поставяне на един или друг въпрос и това да отнеме час и половина, а сега все пак говорим само 10 минути - затова сложихме една бележка, че този дневен ред съдържа възможност по него да се работи следващите дни. Тоест тези дванайсет точки се отнасят по същество за двета дни. Що се отнася до Конституционния съд, когато бъде готово предложението за състава му - ние ще го предложим на вашето внимание.

Второ, от тези дванайсет точки три са въпроси само за освобождаване.

Така че много ви моля да бъдем малко по-делови и да приемем дневния ред с тази промяна, която се предлага. Аз не възразявам - третата точка да стане първа и отделно да гласуваме за вмъкване евентуално за угре, ако искате, на Закона за Сметната палата щом става дума за второ четене.

Но сега да започнем! Много ви моля, да пристъпим към гласуване на дневния ред. Които са съгласни да гласуват по този ред, който сме предложили, като точка трета стане точка първа, а след това ще продължим с останалите.

Дневният ред се приема с 200 гласували за, 29 - против, 12 - въздържали се.

ДНЕВЕН РЕД:

1. Проект за решение за състав на Комисията за защита на конкуренцията.
2. Второ четене на законопроекта за избиране на президент.
3. Второ четене на законопроекта за създаване на финансово-кредитна ин-

ституция за жилищно строителство и решаване жилищните въпроси на гражданите.

4. Проекторешение за създаване на Американски университет в Република България.

5. Проекторешение за създаване на Нов български университет.

6. Второ четене на законопроекта за изменение и допълнение на Закона за местните данъци и такси.

7. Първо четене на законопроекта за народната просвета.

8. Първо четене на законопроекта за държавния печат.

9. Проект за решение за освобождаване на Иван Тенев от заместник-председател на Националния статистически институт.

10. Проект за решение за прекратяване пълномощията на народния представител Кирил Аспарухов Николов.

11. Първо четене на законопроекта за Българска академия на науките.

12. Второ четене на законопроекта за околната среда.

Преминаваме към разглеждане на точка първа от дневния ред:

Проект за решение за състав на комисията за защита на конкуренцията

Има думата господин Нешев.

СТЕФАН НЕШЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги народни представители! След като бяха съгласувани кандидатурите с Министерския съвет и с политическите сили, които са представени в Народното събрание, представям на вашето внимание следните членове на Комисията за защита на конкуренцията:

Професор Виталий Езра Таджер - мисля, че не е нужно да го представям като име в стопанското право.

Доцент Емил Николов Георгиев - юрист. Също специалист по стопанско право.

Матей Матеев Грычаров - главен съветник в Народното събрание, в неговия Правен отдел.

Трифон Георгиев Станев - специалист в Министерството на правосъдието.

Мира Стефанова Величкова - главен арбитър на град София.

Михаил Михайлов Коджабашев - специалист в ИНРА* по патентно право

* Институт за рационализации и изобретения

и търговски марки.

Димитър Иванов Станоев - икономист в Министерския съвет.

Дончо Кънев Каракачанов - икономист, народен представител, дългогодишен специалист в областта на строителството и строителните фирми.

Това е комисията, която представям на вашето внимание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има ли становища или отводи?

Няма.

Моля, тия, които са съгласни с направеното предложение за членове на Комисията за защита на конкуренцията в състав, посочен в документа пред вас и прочетен от господин Нелиев, да гласуват.

С 203 гласували за, 23 - против, 4 въздържали се съставът на Комисията за защита на конкуренцията се приема.

Преминаваме към следващата точка:

Второ четене на законопроекта за избиране на президент

Господин Джеров, имате думата.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Уважаеми колеги, знаете, че този закон е конституционен и ние сме задължени да го гласуваме по силата на разпоредбите на Конституцията.

Мисля, че сте в течение на доклада и, струва ми се, нищо повече не следва да се каже, налага се избирането на президент и вицепрезидент. При първото четене и разглеждане на закона постыпиха сравнително малки и ограничени предложения. Ние сме ги разгледали и обсъдили, повечето от тях са включени в законопроекта, при което положение аз смяtam, че направо бихме могли да преминем към обсъждането на второ четене на този закон. Той е раздален в две части в петък, съобразно възможностите на Законодателната комисия. Понеже трябва да преминем към разглеждане на други закони, ние спряхме в първата част, но го раздадохме на всички народни представители. Затова той е раздален на две части.

По отношение на заглавието. Сравнявайки първия закон, който беше Закон за избиране на президент на Републиката, с оглед на това, че се избира и вицепрезидент, предлагаме заглавието на закона да бъде: "Закон за избиране на президент и вицепрезидент на Републиката".

Моля, господин председател, да го поставите на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Чухте предложението, моля гласувайте названието на законопроекта - Закон за избиране на президент и вицепрезидент на Републиката.

С 204 гласували за, 5 - против, и възлържали се няма названието се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: "Чл.1 Този закон определя реда за избиране на президент и вицепрезидент на Републиката."

Това е съдържанието на чл.1.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте чл.1, както е предложен.

Със 184 гласували за, 2 - против, и 3 въздържали се член 1 се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Чл.2 с две алинеи.

"Ал.1. Изборите за президент и вицепрезидент се произвеждат едновременно в един неработен ден за цялата страна.

Ал.2. Президентът и вицепрезидентът се избират в една листа."

Това е съдържанието, господин председател.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля пристъпете към гласуването на чл.2 с двете алинеи.

Постави се въпросът дали не можем да гласуваме по няколко члена, обаче беше обърнато внимание, че се касас за конституционен закон, който изисква да се гласува член по член. Моля, гласувайте по-бързо.

Със 184 гласували за, 4 против и 1 въздържал се член 2 се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: "Чл.3. Ал.1. Кандидати за президент и вицепрезидент могат да предлагат централните ръководства на политически партии, на партийни коалиции или най-малко 5000 избиратели.

Ал.2. Партиите и партийните коалиции, които могат да предлагат кандидати за президент и вицепрезидент, трябва да отговарят на изискванията на Закона за политическите партии и на Закона за избиране на народни представители, общински съветници и кметове.

Ал.3. За издигане на кандидати за президент и вицепрезидент, избирателите образуват инициативен комитет от 5 до 7 души избиратели, който се регистрира в Централната избирателна комисия." Това е съдържанието на чл.3, господин председател.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Доколкото разбирам има само една промяна в цифрата от 3 на 5, така ли?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Да, на 5000 избиратели.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не виждам други предложения. Моля, гласувайте чл.3 с трите алинеи.

Със 179 гласували за, 5 - против, и 3 въздържали се приема се и чл.3.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: "Чл.4. Кандидатите за президент и вицепрезидент трябва да отговарят на изискванията на чл.93 до чл.95 от Конституцията на Република България."

Това е съдържанието.

10 VII Велико Народно събрание

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не виждам възражения, моля, гласувайте чл.4.

Със 177 гласували за, 3 - против, и 2 въздържали се чл.4 се приема.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, имате думата.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Член 5 ...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Вис?! Искате да говорите по член 5...?! Един момент, моля ви. Предложили сте в писмен вид член 4а, добре. Има думата господин Христо Ходжов.

ХРИСТО ХОДЖОВ: Уважасми господин председателю, предлагам към Закона за избиране на президент на Република България нов чл.4а със следното съдържание: "Народното събрание в срок от 60 дни преди датата на изборите за президент и вицепрезидент избира Централна избирателна комисия за избор на президент в състав от 21 члена."

Мотиви. Сегашната Централна избирателна комисия беше съставена с мандат да проведе изборите за народни представители, кметове и съветници. Затова беше гласувано доверие на президента да определи състава на Централната избирателна комисия. Неуместно е обаче Централната избирателна комисия, назначена от президента, да провежда и президентските избори. Не е целесъобразно и морално, особено ако действуващият президент се кандидатира за изборите.

Една от най-важните предпоставки за провеждането на честни и демократични избори е всички кандидати да са равнопоставени при еднакви условия.

Направил съм писмено предложение до Законодателната комисия. Връчвам го и на председателя на Народното събрание в момента.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, моля ви за отновение. Имате текста, или?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Това предложение на народния представител господин Христо Ходжов е постъпило павреме. То е било обсъдено от Законодателната комисия и е отхвърлено.

Системата на закона, който гласуваме в момента, е да се възприемат органите, които съществуват за произвеждане на всички други избори. И затова няма никаква причина за изборите на президент и вицепрезидент да се изграждат нови специални избори, още повече, че Централната избирателна комисия не произвежда избори.

Така че смятаме, че при положение че в докладвания закон пялата система е изградена на базата на създадените структури на Закона за избиране на народни представители, общински съветници и кметове излишно е да създаваме тук специална нова централна избирателна комисия. Трябва да си действува

Централната избирателна комисия, която съществува и ще участва в провеждане на изборите за народни представители, съветници и кметове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Някой ще изрази ли друго становище?

ПЕТКО ЗАХАРИЕВ: Дами и господа, уважаеми господин председател, аз смятам, че това е една ограничена нелепост на господин Ходжов, когато предлага за всеки избор да се избира централна избирателна комисия. За тази централна комисия, ако има някои личности, които не харесват, може да се внесе в Народното събрание свентуално за подмяна. Но да се говори сега от тази трибуна, че президентът ги е назначил, това също така е нелепост.

Смятам повече да не се спирате на този въпрос, а да продължаваме да работим.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата поиска господин Мулетаров.

СПАС МУЛЕТАРОВ: Господин председател, аз подкрепям предложението на Христо Ходжов по следните съображения. Известна е практиката, а то-ва ние вършим в момента, че за всеки избор се избира отделно избирателна комисия по всеки избирателен закон, бил той за народни съвети, било за Народно събрание, се избира и се предвижда със самия избирателен закон избиране на самостоятелна комисия. Никога досега избори не са провеждани от избирателна комисия, която е избрана за провеждането на един вид избори, да остварява и отговаря за следващите избори.

На второ място, не е логично една комисия, назначена от президент, който пак вероятно ще бъде кандидат в следващите избори за нов президент, да отговаря и да провежда избирането на този президент.

Предложението е разумно и законосъобразно, в него има и логика. Ето защо смятам, че трябва да бъде възприет предлаганият текст.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, лайте текста на господин Джеров да го прочете и да пристъпи към гласуване.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Коригираната редакция на господин Христо Ходжов за нов чл.4а е следната: "Народното събрание в срок от 60 дни преди датата на изборите за президент и вицепрезидент избира централна избирателна комисия в състав от 21 члена."

Редакционно винаги може да се оправи този текст, тъй като има наслагване на думи - президент и вицепрезидент.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля да се пристъпи към гласуване. Господин Андреев има думата.

АНДРЕЙ АНДРЕЕВ: Уважаеми колеги така, както е предложено - 60 дни,

12 VII Велико Народно събрание

излиза, че на 13 октомври най-късно Народното събрание трябва да се произнесе по избора на тази комисия.

РОСЕН ХУБЕНОВ: На 13 ноември.

АНДРЕЙ АНДРЕЕВ: Тогава то ще започне да действува. Дали ще се събере дотогава? Аз смятам, че този срок не е много удачен, трябва да се промени евентуално на 50 дни, за да може то поне да се събере. Иначе ще излезе така, че ... може би 50 дни е по-удачен срок.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Росен Хубенов.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Най-напред председателствуваният би трябало да има предвид, че когато противача гласуване, думата не се дава на никого, това с първо.

Освен това аз правя процедурно възражение. Донякъле споделям страхувете, които бяха изложени тук. Уместно е да приемем срок 50 дни. Но за да не остане народното представителство с непреношно впечатление, то би трябало да има предвид, че изборите за президент се провеждат ис по-късно от три месеца от провеждането на избори за парламент. А новият парламент би трябало да бъде свикан най-късно един месец след провеждане на изборите, т.е. най-късно до 13 ноември. За да не сенатерне много ситуацията, непосредствено след свикването на новия парламент и формирането на неговите органи, нека да гласуваме срокът да бъде 50 дни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Илич Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Уважаемо председателство, уважаеми дами и господа народни представители! Смятам, че от предложението на господин Ходжов липсва един съществен момент - не се казва по чие предложение ще се избира тази комисия. Извинявайте, но това нещо тук на пленума ли ще се постави и всеки ще става и предлага или как ще стане? Този механизъм трябва да бъде изяснен. (*Реплики от мнозинството*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Цветков, това е разглеждано в комисията.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Или може би смятате, че мнозинството политбюро ще се събере, ще реши и т.н. Трябва все пак да се уточни този момент. (*Реплики от мнозинството*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, моля дайте текста. Заедно с корекцията, направена от господин Андреев.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Сега с господин Ходжов съгласувахме неговото предложение поради сроковете, които господин Хубенов изтъкна пред вас, но бих помолил преди гласуване въобще да се помисил дали с

правилно или не и второ, дали 50-дневният срок е възможен. Това са съображения, които всеки от нас трябва да има предвид.

Предложението на господин Ходжов гласи:

"Народното събрание в срок от 50 дни преди датата на изборите за президент и вицепрезидент избира Централна избирателна комисия за провеждане на изборите за президент и вицепрезидент в състав от 21 члена."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Текстът ще се редактира. Моля, гласувайте.

При гласували 203 депутати, 174 са за, 23 - против и 6 - се въздържат.

Член 4а се приема, като трябва да бъде редактиран от комисията.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: "Чл.5. Ал.1. Кандидатите за президент и вицепрезидент се регистрират от Централната избирателна комисия в нарочен регистър при представяне на следните документи:

1. предложение от централното ръководство на съответната партия или партийна коалиция с трите имена, датата на раждане, местожителството и адреса на кандидата;

2. предложение от инициативния комитет на избиратели с трите имена, датата на раждане, местожителството и адреса на кандидатите, придружено със списък на имената, адресите и подписите пай-малко на 5000 избиратели;

3. декларация, че е живял през последните пет години в страната;

4. заявление от кандидатите, че са съгласни да бъдат регистрирани.

Ал.2. Кандидатите за президент и вицепрезидент се регистрират най-късно 40 дни преди изборния ден.

Ал.3. Заедно с регистрацията на кандидатите партиите и партийните коалиции регистрират в Централната избирателна комисия и бюлетината на съответната листа, която е с бял цвят с до три цветни ивици. Не се допуска комбинация в цветовете на националния триколор."

Това е съдържанието на чл.5, който съответно при гласувания чл.4а, ще предизвика с една бройка да се увеличи номерацията на всички членове напред.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не виждам желаещи да се изкажат. Моля, гласувайте чл.5.

От гласували 189 депутати, 181 са за, 4 - против и 4 въздържали се. Член 5 се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: "Чл.6. Ал.1. Когато не са спазени изискванията на Конституцията и на този закон, Централната избирателна комисия мотивирано отказва да регистрира кандидатите. Отказът се съобщава незабавно на направилия предложението.

14 VII Велико Народно събрание

Ал.2. Направилият предложението може да обжалва пред Върховния съд отказа на Централната избирателна комисия по предходната алинея в тридневен срок от получаване на съобщението. Върховният съд се произнася в тридневен срок с решение, което е окончателно."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Гласувайте чл.6. По него няма възражения.

Със 183 - за, 3 - против и 1 въздържал се от общо гласували 187 член 6 се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Член 7 по сегашната номерация има следното съдържание: "Централната избирателна комисия обнародва в Държавен вестник най-късно 30 дни преди изборния ден листите с кандидатите, като посочва техните имена, дата на раждане, местожителство, партиите, партийните коалиции и инициативните комитети, които ги предлагат."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не виждам предложение. Моля, гласувайте чл.7.

Със 181 - за, 4 - против и 2 въздържали се от общо 188 гласували член 7 се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: "Чл.8. Ал.1. Гласуването се извършва с бюлетини по образец, установен от президента на Републиката. В бюлетините се вписват:

1. номерът на избирателния район;
2. наименованието на съответната политическа партия или партийна коалиция, или означението "инициативен комитет за избиратели";
3. имената на кандидата за президент и на кандидата за вицеиз президент.

Ал.2. Всяка листа участва с бюлетина съгласно регистрацията."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, пристъпете към гласуване на чл.8.

Със 167 за, 2 - против и 1 - въздържал се от общо 170 гласували се приема и чл.8.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Следва чл.9: "Предизборната кампания се открива от деня на обнародването на кандидатите в "Държавен вестник" и приключва 24 часа преди изборния ден."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Имате ли бележки?

ГЛАСОВЕ ОТ ЗАЛАТА: Нямаме. Нека да гласуваме.

РОСЕН ХУБЕНОВ (от място): Там трябва да бъде "имената".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Вместо "листи" - искате да бъде "имена", така ли?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: То е ясно, че се обнародват име-

ната на кандидатите в "Държавен вестник".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Тоест чисто редакционно?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Редакционно. Господин Хубенов ще го уточни.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Това е поправка с чисто редакционен характер.

180 - за, 2 - против, 1 въздържал се - чл.9 се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Следва чл.10: "В предизборната кампания се спазва принципът за равенство на кандидатите в информационните програми на националните средства за масово осведомяване." Това е съдържанието на чл.10.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте чл.10.

183 - за, 2 - против, 2 въздържали се. Чл.10 се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Чл.11 с четири алинеи.

"Чл.11. Ал.1. Предизборната кампания се финансира от бюджета. Сумата за една листа не може да надвиши 200 000 лева.

Ал.2. Партиите и партийните коалиции могат да подпомагат с финансови средства своите кандидати.

Ал.3. Кандидатите за президент и вицепрезидент могат да получават от български граждани до 100 000 лева. Чуждите държави, чуждестранните физически и юридически лица, както и държавни и смесени предприятия не могат да финансират предизборната кампания.

Ал.4. Кандидатите за президент и вицепрезидент, участвуващи в изборната кампания, отчитат получените средства."

Това е съдържанието на чл.11 с четирите алинеи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте и чл.11.

РОСЕН ХУБЕНОВ (от място): Имам процедурно предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Гласуваме в момента. Уточнете го, ако може, "на крак".

РОСЕН ХУБЕНОВ: Правя процедурно предложение да отложим гласуването на чл.11, тъй като идеята, която е заложена в него, все още не е намерила достатъчно прецизен законодателен изказ. Да продължим с останалите членове и да се опитаме да формулираме една по-сполучлива редакция, защото идеята, която е заложена в този текст, е, че предизборната кампания се кредитира от държавния бюджет, а проблемът, на който ние се спряхме в Законодателната комисия и нямахме, общо взето, различие по него, но не е достатъчно добре отразен в предложенията ни за гласуване текст, е следният. Този кредит може да достигне до 200 000 лева, но това е един своеобразен безлихвен заем.

16 VII Велико Народно събрание

След това част от тези средства съответно на подадените действително гласове за съответния кандидат да бъдат опростени, а неизразходваната част ще се възстанови в държавния бюджет.

Ето това е и смисълът на ал.4, която беше прочетена от докладчика, но не е включена в раздаления ни текст. Мисля, че аргументите, които изложих, са достатъчни за обосновка на процедурното ми предложение за отлагане на гласуването сега на този текст и опит да направим една по-прецисна редакция. То-ва е необходимо да стане, защото, както в миналогодишните избори например, могат да се поблазнят кандидати за президент и вицепрезидент от сумата 200 000 лева, която биха получили само заради това, че издигат своята кандидатура.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, отношение към това може ли да изразите?

Имате думата.

ЙОРДАН АНДРЕЕВ: Аз мисля, че тези опасения на колегата Хубенов са основателни, но те биха могли да отпаднат, ако се върнем към първоначалния текст на законопроекта и допълним редакцията: "Сумата за една листа не може да надвишава 200 000 лева и се определя в зависимост от броя на гласовете, подадени за съответната листа в изборите за президент и вицепрезидент."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата госпожа Илчева.

НАДЕЖДА ИЛЧЕВА: Предлагам към чл.11, ал.3: "Кандидатите за президент и вицепрезидент могат да получават дарения от български граждани по 100 000 лева..." да се допълни: "...за провеждане на предизборната кампания", защото иначе не е ясно и може да се създава впечатление, че едва ли не като лични дарения, като че ли остават в тяхна полза. Държа на това допълнение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, уточнихте ли дали има възможност да гласуваме с тези поправки, или какво ще стане, ако го отложим.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Понеже има няколко неща смятам, че можем да минем нататък, аз допълнително ще го редактирам. Случаят се урежда от предложението на господин Андреев. Ако се въмъкнат тези думи се получава онзи резултат, който господин Хубенов търси, но да не спират сега гласуването за писане на новия текст. Бих помогнал да минем към чл.12.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Оставяме чл.11, за да се прередактира и да сме сигурни, че ще го приемем в зъвърлен вид.

Преминаваме към чл.12.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Чл.12. При смърт или тежко заболяване на някой от регистрираните кандидати, той може да бъде заместван с друг кандидат най-късно 7 дни преди изборния ден. В тези случаи се прилага-

гат съответно чл.3 до 9."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля ви, гласувайте чл.12.

Със 175 гласа за, против - няма, 1 въздържал се от общо гласували 186 народни представители, приема се чл.12.

Член 13.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Следва чл.13. Той вече е на втората част от раздадения ви законопроект.

"Чл.13. Произвеждането на избори за президент и вицепрезидент се извършва по избирателни райони или избирателни секции и от избирателни комисии, определени за произвеждането на последния избор за народни представители."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: И така няма желаещи за изказвания. Гласувайте чл.13.

Със 178 гласували за, против - 2, въздържали се - 1, чл.13 се приема.

Следващият член.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ:

"Чл.14. Ал.1. Резултатите от първия избор се обявяват от Централната избирателна комисия в срок от 24 часа от произвеждането му.

Ал.2. Когато никой от кандидатите не е избран, Централната избирателна комисия определя първите двама кандидати по листи, получили най-много гласове, и произвежда новия избор в срока по чл.93, ал.4 от Конституцията.

Ал.3. В случаите по предходната алинея предизборната кампания започва от обявяването на резултатите и продължава до 24 часа преди новия избор."

Това е съдържанието на чл.14.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте чл.14.

Със 174 гласували за, против няма, въздържали се - 2, приема се чл.14.

Член 15.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Чл.15, с две алинеи.

"Чл.15. Ал.1. В случаите, когато някой от кандидатите, получили най-много гласове, се откаже да участва в новия избор, в избора участвват кандидатите от следваща по броя на гласовете листи. В тези случаи Централната избирателна комисия определя кандидатите от следващата по броя на гласовете листа.

Ал.2. При смърт или тежко заболяване на някои от кандидатите от листите, получили най-много гласове, Централната избирателна комисия отлага избора и насрочва нов избор 14 дни след датата на втория избор. В тридневен срок от датата на решението на Централната избирателна комисия, централното ръководство на съответната партия или партийна коалиция може да ре-

18 VII Велико Народно събрание

гистрира нов кандидат по реда на чл.3."

Дотук. Това е съдържанието на чл.15.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте и член 15.

Със 180 гласували за, против - 1, въздържали се няма, приема се и чл.15.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Следва чл.16.

"Чл.16. Ал.1. Окончателните резултати от изборите за президент и вицепрезидент се обявяват от Централната избирателна комисия в тридневен срок от изборния ден и обнародват в "Държавен вестник" не по-късно от 7 дни след провеждането на изборите.

Ал.2. Обявяването на резултатите се извършва по листи за всички кандидати. Когато е проведен нов избор по реда на предходната алинея, се обявяват и резултатите от първия избор."

Това е съдържанието на чл.16.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте чл.16.

Със 173 гласували за, против - 1, 1 въздържал се, приема се и чл.16.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Чл.17, с една единствена алинея

- "Новоизбраният президент и вицепрезидент полагат клетва по чл.76, ал.2 от Конституцията в 7-дневен срок от обявяване на резултатите от избора. Те встъпват в длъжност от деня на полагането на клетвата."

Това е съдържанието на чл.17.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте и чл.17.

ЙОСИФ ПЕТРОВ (от място): Пред кого полагат клетва?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Полагат клетва по чл.76, ал.2 от Конституцията. Пращаме към Конституцията. Там има и срок, има и пред кого.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте.

Със 181 гласували за, против - 1, въздържали се - няма, приема се и чл.17.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Следва чл.18 - последен от основните разпоредби.

"Чл.18. Новоизбраният президент и вицепрезидент в едномесечен срок от изборния ден декларират пред Народното събрание източниците на финансиране и разходите, които са направили по време на изборната кампания. Техните декларации се обнародват в "Държавен вестник" в 15-дневен срок."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Петров.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ: Аз смяtam, че този член 18 може да приеме следната редакция: "Новоизбраният президент и вицепрезидент в едномесечен срок от изборния ден декларират" не пред Народното събрание, те могат да декларират пред Конституционния съд, тъй като това е именно органът, който следи

за правилността на провеждане както на парламентарните избори, така и за избора на президент. И би следвало именно пред Конституционния съд да направят тази декларация.

А това, че "техните декларации се обнародват в "Държавен вестник" в 15-дневен срок" би следвало да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има ли друг по този въпрос? Няма. Господин Джеров, вашето мнение?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Бяха направени две предложения от колегата Петров.

Едното - декларацията да бъде направена пред Конституционния съд. Според мен то е неправилно. Трябва да стане единствено пред Народното събрание. Конституционният съд е нещо друго. Тогава когато има атакуване на дадено обстоятелство, най-общо казано, тогава се отива в Конституционния съд. Но да караме президентът да се явява там и да прави декларации според мен е неправилно.

По отношение второто му предложение - "техните декларации се обнародват в Държавен вестник в 15-дневен срок", моето лично становище е също така да отпадне. Не би било много правилно всички данни за разходите, не че трябва да се крият, далеч съм от такава мисъл, но с оглед на същността, на характеристиката на тези разходи не трябва да се прави декларация в "Държавен вестник".

И бих предложил, ако, разбира се, бъде прието това мое предложение, чл.18 да бъде гласуван и утвърден само в първото му изречение, като второто изречение: "Техните декларации се обнародват в "Държавен вестник" в 15-дневен срок" да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Петров, съгласен ли сте да не настоявате за първото си предложение - за пред Конституционния съд?
- Добре, отпада.

Има ли възражения по предложението на господин Джеров, става дума за обнародването на декларациите в "Държавен вестник"?

Има думата господин Хубенов.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Аз бих изтъкнал няколко съображения в подкрепа на оставането на това второ изречение, като предлагам то да бъде подложено в крайна сметка на гласуване, за да прецени всеки народен представител по съвест дали то да остане или не. Аз самият още разсъждавам по този проблем, макар че започнахме разговор с господин Джеров по него.

Смисълът на публикуването на декларацията на президента е да се осъществи един по-общ контрол от страна на цялата общественост преди всичко

върху източниците на финансиране на президентската кампания, за да се гарантира, да го кажа в малко по-прав текст, за да се гарантира една чуждестранна намеса чрез парични и други помощи в полза на един или друг удобен за външни сили, но не толкова удобен за нацията кандидат. Ето защо аз мисля, че този аргумент е достатъчно сериозен и би трябвало да се сложи на гласуване осътаването на това изречение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: При това положение има две предложения, за да не забавяме гласуването - да приемем най-напред безспорния текст, първото изречение, и след това да гласуваме второто изречение. Ако не възразявате, нека да процедирам така.

Гласуваме най-напред чл.18 - само първото изречение. Моля, гласувайте!

Със 186 гласували за, 1 - против, 2 - въздържали се - безспорната част от чл.18 се приема.

Сега гласуваме предложението, което направи господин Джеров - да отпадне последното изречение: "Техните декларации се обнародват в "Държавен вестник" в 15-дневен срок." И за да сме наясно - тези, които гласуват "за" - това означава, че изречението отпада. Тези, които гласуват "против", означава, че изречението остава. Такова е предложението.

45 гласували за, 113 - против, 23 въздържали се - предложението не се приема.

Текстът остава така, както беше предложен в писмения текст.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Сега да се върнем към чл.11: Предлагаме за гласуване следната редакция на чл.11:

"Чл.11. Ал.1. Предизборната кампания се финансира от бюджета. Сумата за една листа не може да надвишава 200 хил. лв. и се определя в зависимост от броя на гласовете, подадени за съответната листа в изборите за президент и вицепрезидент.

Ал.2. Партиите и партийните коалиции могат да подпомагат с финансови средства своите кандидати.

Ал.3. Кандидатите за президент и вицепрезидент могат да получават дарения за провеждане на предизборната кампания от български граждани до 100 хил.лв. общо. Чуждите държави и чуждестранните физически и юридически лица, както и държавни и смесени предприятия не могат да финансират предизборната кампания.

Ал.4. Кандидатите за президент и вицепрезидент, участвуващи в предизборната кампания, отчитат получените средства."

Това е съдържанието, съгласувано с колегите, които направиха съответни предложения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте и чл.11, който беше останал, а сега е редактиран отново.

178 гласували за, 9 - против, 6 - въздържали се - приема се и чл.11.

Има думата господин Мулетаров.

СПАС МУЛЕТАРОВ: Искам да допълня едно съображение, което споделихме в Законодателната комисия, а тук беше пропуснато, може би защото не се уточнихме окончателно по него. Става дума за следното: ако един кандидат за президент е получил 200 хил. лв. и 100 хил. лв. от граждани - общо 300 хил. лв., а е изразходвал половината от тях, дали тези суми, които той не е изразходвал за провеждане на избирателната кампания, ще останат при него или при отчитането, както е в ал.4 на извършени разходи, той трябва да възстанови остатъка от неизразходваните суми за провеждане на избирателната кампания.

И аз предлагам да бъде допълнено с това изречение ал.4 - "да възстанови неизразходваните суми при провеждането на избирателната кампания".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата поиска Илич Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Дами и господа, трябва да се уточни все пак кои са тези неизразходвани суми. Ако става въпрос за неизразходвани суми от сумите, получени от бюджета, това - да, но трябва да се уточни в текста.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Нека господин Цветков и господин Джеров да уточнят текста.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Действително, че по този въпрос имаше много дискусии в Законодателната комисия, но не стигнахме до никакво решение. Много идеи бяха подхвърлени.

Сега господин Мулетаров предлага към чл.11 да се допълни "като възстановява неизразходваните суми от бюджета".

Според мен това предложение е основателно и би могло да бъде възприето, защото, ако кандидатът за президент и вицепрезидент не е изразходвал всички суми, според мен той би трябвало да ги върне на бюджета, като в декларацията, разбира се, за която преди малко стана лума, той ще уточни, че е получил суми от бюджета в рамките на X лева, изразходвал ги е частично, като е възстановил определена сума.

Предлагам да се постави на гласуване добавката "като възстановява неизразходваните суми от бюджета".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте тази добавка, която се приема и от Законодателната комисия.

Със 176 гласували за, 4 - против, 2 въздържали се - приема се и тази добавка.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Да приключим законопроекта.

Следват допълнителни разпоредби.

"# 1. Образците на документите и бюлетините за произвеждането на изборите по този закон се утвърждават от Президента на Републиката по предложение на Министерския съвет.

Заключителни разпоредби

2. По неуредените въпроси в този закон се прилагат съответните разпоредби на Закона за избиране на народни представители, общински съветници и кметове.

3. Изпълнението на закона се възлага на Министерския съвет и на Централната избирателна комисия за избор на президент и вице-президент."

Това е съдържанието на допълнителните и заключителните разпоредби към закона.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля да се гласуват трите параграфа на допълнителните разпоредби.

Със 178 гласували за, против 1, и въздържали се 3 трите параграфа на допълнителните и заключителните разпоредби се приемат. С това също се приема изцяло законопроектът за избиране на президент.

(*Текстът на закона - Приложение I, II*)

Преминаваме към точка трета:

Второ четене на законопроекта за създаване на финансово-кредитна институция за жилищно строителство и решаване жилищните въпроси на гражданите

Ще разглеждаме този закон по групи, по глави. Имаме това право, ако няма възражения и дълги разисквания, ще процедираме по този начин. Имате думата, господин Джеров.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Законопроектът беше раздаден на уважаемите колеги народни представители. Материалът е с дата 16.9.1991 г. Ще го докладвам така, както е предложението на Законодателната комисия.

Първо, заглавието. Постарахме се да го направим по-предвидено и същевременно да отговаря на целта и съдържанието на закона. Предлагаме: "Закон за уреждане на жилищните въпроси на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не виждам възражения, моля, гласувайте названието.

Със 169 гласували за, против 3, въздържали се 1, названието на този законопроект се приема - Закон за уреждане на жилищните въпроси на граждани с многогодишни жилищно-спестовни влогове.

**ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: "Глава първа
ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ"**

Чл.1. Този закон определя реда и условията за финансово компенсиране придобиването на жилища от граждани с доказани жилищни нужди, имащи жилищно-спестовни влогове в Държавна спестовна каса, както и лицата, изпълнили задълженията си по Постановление 70 от 18.12.1980 г. на Министерския съвет.

Чл.2. Ал.1. Граждани с доказани жилищни нужди са тези, които отговарят едновременно на следните условия:

1. не притежават в страната жилищни имоти или вили, годни за постоянно обитаване;

2. не ползват общински и ведомствени жилища, или ако ползват, те не съответстват на нормите, упоменати в чл.5 от Закона за наемните отношения;

3. картотекирани са в общинските народни съвети по реда на Закона за наемните отношения с жилищни нужди по чл.11, ал.1, т.1 до 3 от Наредбата за разпределение и продажба на жилища;

4. не са прехвърлили посочените в т.1 собствени жилищни имоти на други лица в периода I.I.1981 г. до 16.III.1990 г.

Ал.2. Условията по точки 1 и 4 на предходната алинея се доказват с декларация на титуляра на жилищно-спестовния влог, а по точки 2 и 3 - с удостоверение от съответната община.

Ал.3. Граждани с доказани жилищни нужди са и тези, които са изпълнили задълженията си по Постановление 70 от 18.12.1980 г. и не получили жилища.

Чл.3. Ал.1. Гражданите с доказани жилищни нужди по чл.2 се подреждат в групи по време на престояване на жилищно-спестовните им влогове в ДСК към 20 април 1990 г., както следва:

1. с влогове, престояли над 20 години;

2. с влогове, престояли от 15 до 20 години;

3. с влогове, престояли 10 до 15 години;

4. изпълнили задължението си по Постановление на Министерския съвет 70 от 1980 г. и не получили жилища.

Ал.2. Подреждането във всяка група се извършва чрез единократно тира-жиране от Държавна спестовна каса според спестовните числа, с което се отчита времепрестояването и размерът на сумата на влога към 31 декември 1990 г.

Ал.3. Всяка предходна група до своето изчерпване изключва следващата.

Чл.4. Ал.1. Списъците по предходния член се съставят по общини.

Ал.2. Списъците се обявяват публично и могат да бъдат обжалвани по реда на Закона за административното производство."

Това е съдържанието на глава първа, господин председател.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Имате думата, господин Николов.

ГЕОРГИ НИКОЛОВ: Уважаеми господин председателю, уважаеми колеги, предлагам по чл.3, ал.1, където е дадена разбивката на притежателите на влогове над 20 години, втората от 15 до 20 и третата от 10 до 15, да претърпи корекция, като групировката съответствува на един от вариантите, предложен от комисията към Министерския съвет.

Имам предвид, че от 20 април 1990 г. със закон беше изменен чл.117 от Закона за терitoriалното и селищното устройство. До тази дата съветите са били задължени да осигуряват жилища на притежателите на жилищно-спестовни влогове. А след тази дата вече това задължение на общините отпада. За да бъдем справедливи спрямо всички притежатели на жилищно-спестовни влогове - друг е въпросът как ще бъдат решени във времето техните проблеми, настоявам да се оформят следните три групи.

Първата група - граждани с доказани жилищни нужди, но с влогове, престояли над 20 години.

Втората група - с влогове, престояли от 10 до 20 години.

И третата група - с влогове, престояли до 10 години.

Даден вложител, чийто влог е престоял, примерно 9 години, 11 месеца и 20 дни просто само заради 10 дни, не може да използува преференциите, бих казал, на този закон. Нска времето да покаже кога ще бъдат задоволени потребностите на гражданите по долните групи, а не предварително със закон да ги лишаваме от такава възможност.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Стоилов.

СТЕФАН СТОИЛОВ: Благодаря, господин председател. Направеното предложение от господин Николов има основание, бих казал, и морално, и икономически. Но аз моля народните представители да имат предвид следното обстоятелство. Ако, от една страна, е трудно да се възразява срещу формиране на такава една група, то същевременно трябва да имате предвид, че този закон преследва да изведе една преферентна група, на която да бъде оказано съдействие за решаване на жилищния си проблем.

В глава първа, която току-що беше прочетена от господин Джеров, се дават критериите, въз основа на които се формира тази преферентна група. Следващите текстове на закона имат предвид източниците на формиране на средства, за сметка на които ще бъде субсидирана покупката и строителството на

жилища. Ако ние включим всички, имащи жилищноспестовни влогове, тази група става огромна и реално, за да имате представа във времето, хиляди и десетки хиляди хора ще се наредят на опашка, ако продължава, да предположим, да действува тази система, някъде след 10-15-20 години. Тоест в едно време, когато вече при всички случаи ще действува една нова система, изградена на пазарни принципи, за решаване изобщо проблемите за закупуване на жилища от българските граждани. Непод, към когато вече и Министерският съвет е наясно, че трябва да се придвижи в разработването на такава система.

Приключвам. Съзнателно съставителите на закона са ограничили кръга на хората, които да попаднат, за да могат все пак да бъдат една група, която в обозрима перспектива ще може да бъде субсидирана. Така че не възразявам, но да се има предвид, че реално тези хора нямат никакви шансове по тази система да бъдат субсидирани.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Хубенов поискава думата.

РОСЕН ХУБЕНОВ: Във времето за една реплика бих искал да продължа мисълта на професор Стоилов, за да е наясно както пародното представителство, така и хората, които очакват с нетърпение приемането на този много важен закон, един от вносителите на който съм и аз. Но за да се говори по проблема, без да съм доволстворен от това, когато се предлага като окончателен текст, искам да кажа, че този закон, който ние сега гласуваме в този му вариант, е един палеатив. Той не решава големия проблем, който стои в областта на жилищната политика пред управлението на нашата държава. Просто не го решава. Настрани остават младите семейства, настрани остават хора, на които са раздадени жилища "на зелено". Те имат настанителни заповеди и разрешения за закупуване, а дори не са направени изкопите за блоковете, в които са технически жилища.

Нищо не се казва как ще се отразят промените на цените върху тези жилища, които на книга съществуват, а ги няма на практика.

Така че проблемите са много. С този палеативен закон обаче се цели предотвратяването на елин социален взрив и решаването на най-наболели социални въпроси.

Ето защо аз приветствувам включването на т.4 в чл.3. Именно това е наборът по Постановление 70 на Министерския съвет. Това е младежкият набор. Аз като млад човек съм особено доволстворен от включването на тази група, макар че тя не се вписва в общия контекст на целия законопроект за задоволяване спешно с жилища.

Мисля обаче, че тя неправилно е поставена на четвърто място. Би трябва-

ло младите хора и моля уважаемите народни представители да чуят това, което се казва, защото е много важно, би трябвало тези млади хора, които са работили по една година, година и половина или две в строителството независимо от това, че са висшисти, независимо от това, че са имали по-важни задачи в своя живот, те са работили с обещанието от страна на държавата в определен срок от няколко месеца да получат жилища. Би трябвало те да бъдат в първата група, защото по силата на ал.3, която предстои да гласуваме, всяка предходна група до своето изчерпване изключва следващата.

Като млад човек аз държа те да бъдат в първа група. Уверен съм, че вие ще подкрепите това предложение, защото тези хора са жертвували време от своя живот и имат моралното право да бъдат преди тези, които са жертввали част от своите средства.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Многоуважаемо председателство, дами и господа народни представители, аз не разглеждам в този смисъл законопроекта, както каза господин Хубенов. И бих му казал следното нещо, че в този законопроект има и предложение, което разглежда и въпроса за жилището на всички останали граждани. Ще дойде време, ще чуете текста и тогава ви препоръчвам да гласувате за него.

Конкретно по така предложените текстове искам да кажа следното. В чл.1 господин Джеров прочете: "... както и лицата, изгълнили задълженията си по Постановление 70 на Министерския съвет от 1980 г." Но трябва да се добави "и не получили жилища". В този текст при прочитанието той това нещо не го каза.

По отношение на предложението на господин Николов. Смятам, че това е чисто популистка позиция. Нека ме извини господин Николов, но в края на краишата ние трябва да направим така, че да гарантираме изпълнението на закона, реалио да ладем нещо на хората, а не да даваме излишни обещания и да направим един неизпълним закон. И съответно от това и тези, които са били включени и с имало възможност и шанс да получат някакви жилища, да не ги получат.

Така че съм категорично на мнението на господин Стоилов и на господин Хубенов по този въпрос.

Но по отношение на т.4 на чл.3, ал.1 смятам, че тази точка там ѝ е място-то. Все пак, дами и господа народни представители, в тези групи също са хора с висше образование и т.н. и са чакали толкова дълго време. Пред тях няма друг шанс. Те нямат голяма перспектива. Нека да не им я отнемаме с този законопроект.

Нека оставим текста така, както беше предложен от Законодателната комисия, с тези четири точки.

И това са моите предложения по глава първа - "Общи положения".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Имате думата.

КАЛИНКА БОНЕВА: Колеги, аз не съм съгласна с предложението, което се направи, да отпадне текстът "... с влогове, престояли под 10 години". Напротив, смяtam, че и двете предложения трябва да се гласуват поотделно. Защо? Защото предимно картотекираниите до 10 години и над 10 години са получили жилища, под 10 години предимно там са младите семейства и те не са получили жилище. В списъците над 10 години от тях са много малко. Общият списък, който се дава, въсъщност обхваща тези, които са с жилищни спестовни влогове.

Така че предлагам да се гласуват и двата варианта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, моля, вземете си бележка и да чуем след това вашето отношение.

Има думата господин Илиев.

ИЛИЯН ИЛИЕВ: Благодаря, господин председателю. От името на голяма група граждани, които са засегнати и ще бъдат удовлетворени от приемането на този закон, аз поднасям на Бюрото и на Народното събрание тяхната благодарност.

Имам едно предложение, което изхожда от следната хипотеза. Това, че някои от изпълнителите задълженията си по Постановление 70 и не получили жилища е довело общинските народни съвети до получаването на жилище да ги настанят в обратния жилищен фонд. И ако т.2 остане в същата редакция, те автоматически отпадат, няма да бъдат тълкувани.

Затова аз предлагам следната поправка: 2. Не ползват общински и ведомствени жилища. Ако ползват, те не съответстват на нормите, упоменати в чл.5 от Закона за наемните отношения или ако желаят да ги закупят". Добавката от мен е "или ако желаят да ги закупят". Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Куманов.

ДИМИТЪР КУМАНОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги, предлагам към чл.4 след думите: "списъците по предходния член се съставят по общини", да се добави, "а за градовете с население над 100 хил. души - по райони", тъй като между другото целта на този текст би трябвало да бъде по-голямо участие на общественото мнение и на обществения контрол срещу известни злоупотреби или непорядки в така болния жилищен въпрос.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Карадимов.

РОСЕН КАРАДИМОВ: Аз подкрепям законопроекта в този вид и най-ве-

че поправките, които бяха направени. Аз бях между хората, заедно с още млади хора и с господин Илич Цветков, които помолихме господин Джеров да внесе тези поправки за Постановление 70, госпожа Мими Виткова - също. И сме благодарни на Законодателната комисия, че отклика с ясното съзнание, че те никак си не се вписват много в общия дух на законопроекта. Но проблемът е толкова остръ и толкова важен, че действително заслужава в един момент да пренебрегнем правната целесъобразност и техника в името на социалната справедливост.

Що се касае до чл.3 и поредността на точките, аз съм склонен да възприема логиката на господин Росен Хубенов. Но в същото време зная, че все пак законът беше изгответ, внесен и отстояван от хората, които са в палатките извън Народното събрание и които гледуваха заради този закон. И съм склонен да оставим все пак младежките набори на четвърто място в поредността на групата.

Но взимам повод за изказането си от направеното предложение да се включат във въпросните точки и хора с влогове под 10 години.

И смяtam, че ако това нещо стане, то на всяка цена младежите, работили по Постановление 70 на Министерския съвет, трябва да бъдат на четвърто място веднага след тези хора, които имат влог от 10 до 15 години. Те би трябвало да имат приоритет пред хората, които са вложили средствата си в Държавна спестовна каса и тези средства са се обезценявали, но ако този срок е до 10 години.

Това е принципното ми становище.

Освен това искам да кажа на господин Илиев, тъй като той спомена и може да останат заблудени някои от нашите радиослушатели за изискванията по чл.2, ал.1, т.1, 2, 3, и 4. Тези изисквания не се отнасят за младежите, които са работили по Постановление 70 на Министерския съвет. Те затова са отделени в отделна алинея. И господин Джеров беше така любезен да прочете ал.3, която не включва тези изисквания, изброени за ал.1 на чл.2.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Георги Петров.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ: Господин председател! Тук искам да изразя становището на притежателите на жилищноспестовни влогове, които са членове на дружеството "От пета до седма група" по реда на тиражните писма от 1989 г. Те настояват, че според тях в законопроекта не е намерило място предложението, направено след първото четене, а именно да се индексират влоговете на вложителите като набраните лихвочисла, които са до 250 хил., бъдат превърнати в пари, бонове или подобни ценни книжа, които да се използват само за строителство на жилища.

Аз зная, че без да има приватизация, бонове не могат да се раздават, но те настояват за това.

Нстояват също така индексирането да бъде направено и то така, че за да се запази покупателната способност на вложителите, и то при десетократно увеличените цени.

"Ние не сме съгласни с това Управителният съвет на Националния компенсационен фонд по свое усмотрение да определя компенсациите към цените на жилищата. Ние сме имали необходимите средства за закупуване на жилища и затова настоявам и при сегашните условия да имаме тази възможност. Не желаем цял живот ние и нашите деца да изплащат непосилни заеми по време, когато дори и прехраната е проблем за много от нас."

Искам да предам това на комисията, тъй като така настояват и тези хора, които гладуваха и просто защитават своите права. (*Предава предложението на господин Джеров*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, да започнем да разглеждаме предложението едно по едно последователно и да гласуваме.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Първото предложение, на което се объри малко повече внимание, е да се разшири приложното поле или обсегът на законопроекта. Имам предвид предложението, направено от някои народни представители, да бъдат включени в чл.3 и лицата с влогове под 10 години.

Трябва да изразя категоричното си противопоставяне за възприемане на това искане. То беше предложено от господин Николов - да включим в тази група и вложителите с времечакане под 10 години. Нека да помислим първо за какво става дума.

С този закон, който сега в момента разглеждаме, ние създаваме, както казах и колегите, една преферентна група. Ние изваждаме извън нормалното чакане и нормалния начин за спабдяване с жилище една група, към която проявихме разбиране, че е изпаднала в бедствено положение. Но все пак възможностите на държавата, на Министерския съвет, на икономиката ни не са в много благоприятно положение. След като създаваме една преферентна група, трябва да помислим да вкарваме в нея действително онази група от нуждаещи се граждани, които са в много тежко положение. Ако започнем да разширяваме и в тази група да вкарваме и чакаците под 10 години, това означава да включим тук абсолютно всички български граждани, които имат внесени суми и чакат на опашката в ДСК, но не са стигнали до спабдяване с жилище. Това означава направо да провалим смисъла и значението на закона. Или ще създадем една перфектия група, и то на онези граждани, които са чакали над 10 години -

и това именно обосновава нашия законопроект, или въобще ще разтворим вратите по начин никой да не може да получи жилище.

Поради това предлагам да се запази предложението, което дадох в чл.3, ал.1 - само вложителите с влогове, престояли от 10 години нагоре. Предлагам да не включваме всички.

Второ, по отношение на постановление на Министерския съвет 70 от 1980 г. предполагам разбрахте, че това разширение на закона го направихме няколко минути преди започване на заседанието. Събрахме се няколко колеги, убедихме се в правилността на направеното предложение за включване на тази група и след това го продуктувах.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ (от място): То беше гласувано на първо четене. Имаше такова предложение.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Моля ви, господин Цветков, когато вие говорите, аз не ви прекъсвам.

Затова го възприехме като напълно основателно и справедливо. Все пак би било полезно тези младежи да изчакат на четвърто място. Господин Хубенов направи предложението да бъдат на първо място, но става дума за една група, която не е многобройна и тя спокойно ще получи своите права, които ние ѝ осигуряваме.

Господин Илич Цветков беше точен, като каза, че като четох чл.1 в края пропуснах да прочета израза "и не получили жилище". Вярно е това нещо, но когато човек редактира правните норми в момента тук, винаги може да се получи грепка. Всъщност той включва едно "по-нататък".

Беше направено и предложение по чл.4, ал.1 "списъците по предходния член се съставят по общини и райони". Знаете от законите, които гласувахме, че сега райони нямаме. Имаме общини. Дали ще има райони в София и големите градове като Пловдив, Русе и Врана, е съвсем друг въпрос. Нека не поставяме в този закон административно-териториални единици, които не сме създали по основния закон, който ги определя.

При това положение по постановлението на Министерския съвет сме единни. (*На докладчика представя данни по обсъждания въпрос.*)

Един момент, бих искал едно уточнение.

От справката в "Държавен вестник" се установи, че Постановление 70 от 1980 г. е отменено. Бих помогнал да помислим, започто това са уточнения, които се правят в момента. Трябва да помислим дали тази отмяна не би повлияла върху текстовете и тогава да ги поставим на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Хубенов, имате дума-

РОСЕН ХУБЕНОВ: Обстоятелството, че Постановление 70 от 1980 г. е отменено, по никакъв начин не би трябвало да се отрази върху нашето законодателно решение. Става дума за един контракт, става дума за договор, става дума за един ангажимент, който държавата е поела към няколко десетки хиляди млади хора в страната. Те са изпълнили своето задължение, а тя не го е изпълнила вече години наред. Има случаи, когато чакат по 5, 6 и 10 години.

Така че юридическият факт е налице. Отмяната на нормативния акт е без правно значение за нашето законодателно решение. Аз предлагам да не правим промени, освен тези, които са предложени в хода на дискусията.

Действително Постановлението на Министерския съвет 70 е отменено, но в нормата, която фиксираме в закона ние казваме: които са изпълнили задълженията си по него. Така че обстоятелството, че едно постановление е отменено, не може да заличи в правния мир факта на един склончен договор между държавата и един млад човек. По силата на този договор той се задължава да работи определено време в строителството, а държавата се задължава да му предостави жилище. В повечето от случаите тези млади хора са изпълнили своите задължения, но поради липса на готови жилища, държавата не е изпълнила своето и не им е предоставила за закупуване жилище.

Следователно отмяната на Постановление 70 по никакъв начин в крайна сметка не влияе върху записването на този текст от закона, който в момента приемаме. Напротив, дори точно отмяната на постановлението предизвика тези текстове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Госпожа Виткова, моля заповядайте.

МИМИ ВИТКОВА: Колеги, аз също смяtam, че отмяната на едно постановление не би могла да се смята за прекратяване не само на склончен, но и изпълнен от едната страна договор. В същото време много от хората на базата на това, че са работили в този строителен набор, са извадени от картотеките на съответните общински народни съвети. Така че, ако ние сега решим тези хора изобщо да не бъдат включени в закона, ще ги поставим в една изключително неблагоприятна ситуация.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Приключваме ли вече? Господин Джеров... Господин Първанов имате думата - не ви вилях по-рано.

ИВАН ПЪРВАНОВ: Вземам лумата, уважаеми колеги, за да се опитам да разсия едно съмнение у някои колеги във връзка със съдържанието на точка първа от чл.2. Това е първата привилегия и тя гласи: "Ако не притежават в страната жилищни имоти или вили, годни за постоянно обитаване..." Някои казват, че тук се включват не само вилите, но и жилищните имоти, ако са годни за оби-

таване. Не е така. Забележете, втората част е отделена със съюза "или" - или вили, годна за постоянно обитаване. Този термин дойде от Закона за наемните отношения. И там, ако някои са боравили с тази материя, ще видят, че не можеха да обитават ведомствени жилища примерно, ако имаха, както е казано и в самия закон, в населеното място вила, годна за обитаване.

Ето защо изразът "годна за обитаване" се отнася само за вила. Така че този, който има жилищен имот, негоден за обитаване, не може да влезе в първата точка.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Предпочитам да спра за пет минути работата, отколкото да пропуснем нещо, косто е трябвало да догледаме.

При това положение - чл.1 - по него нямаме промени. Така, както го докладвах, така ще помоля да бъде гласуван.

Член 2 - също. Член 4 остава така, както е.

По чл.3 имаме две различия. (*Народен представител подава бележка с предложение*) Не може всеки момент човек да чете предложението и да докладва. Не виждам възможност за това. (*Чете предложение, постъпило в писмен вид*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Продължаваме. Член 2 ли сме още?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Добре, нека да оставим чл.2 за следващото обмисляне, защото не може няколко неща наведнъж да се върнат, и по този начин.

Член 1 и 2 - промени няма. Остават и предлагам да се гласуват така, както ги докладвах.

По отношение на чл.3 се получават две различия. Първото различие - в доклада, който направих пред вас, включваме четири категории:

- влогове над 20 години;
- влогове от 15 до 20 години;
- влогове от 10 до 15 години.

Поддържам това предложение. Преди малко мотивирах, че когато правим една преферентна група, не трябва да я преразширяваме, защото преразширяването води до проваляне и на тези, които не сме включили.

Има едно второ предложение, което беше направено и което обхваща и категорията до 10 години влогове, престояли в Държавна сметкова каса.

Според мен, ако предложителят поддържа своето предложение, ще трябва да гласуваме двете предложения - т.е. едното предложение, което докладвах от името на Законодателната комисия и то да обхваща влоговете, престояли от 10 и нагоре години, а другото предложение е влоговете, престояли и до

10 години.

Второто различие, което се получава - предложих групата младежи по Постановление 70 от 1980 г. да бъде на четвърто място. Колегата Хубенов направи предложение тази група да отиде на първо място. При положение че има два варианта, алтернативни, моля и те да бъдат гласувани..

Или ако господин председателят прецени, че може и трябва по този начин да работим, предлагам първо да гласувам, както е било винаги досега, предложението на Законодателната комисия, разбира се, с почертаване, че има различие в чл.3.

Мисля, че докладвах ясно, но ако някой не го е разбрали, готов съм да го повторя винаги, но нека да работим наясно относно това, което се предлага тук.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: И така основните различия се очертаха в чл.3 - налага се да направим две или три гласувания.

Първото гласуване - за точка трета.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Както го предлагам от името на Законодателната комисия...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: "Влогове, престояли от 10 до 15 години."

МИМИ ВИТКОВА (*от място*): Първа и втора алинея няма ли да гласуваме?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не, сетне ще гласуваме анблок всички членове, за да не започнем да гласуваме поотделно. Да изчистим това, което се предлага сега, за да се знае какво остава чисто и няма нужда да се подлага на по-нататъшно обсъждане.

Промяната, която беше направена от господин Николов е "влогове престояли до 10 години."

Гласуваме най-напред предложението, което предлага комисията, а след това другите.

Господин Джеров, прочетете точно това, което ще гласуваме сега.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Предложението, което докладвах от името на Законодателната комисия, да бъдат включени в тази категория гражданите, които имат влогове, престояли над 20 години; влогове престояли от 15 до 20 години, и влогове, престояли от 10 до 15 години, което означава, че не се включват влоговете, престояли до 10 години.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте това предложение.

144 - за, 16 - против и въздържали се 14, текстът се приема, както е предложен от Законодателната комисия.

По-нататък, господин Джеров.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Второто различие, което се получи. То се отнася до младежите по Постановление 70 от 1980 г. Законодателната комисия предложи тези младежи да бъдат на четвърто място. Господин Хубенов предлага те да бъдат на първо място. Аз казах, че поддържам предложението да останат на четвърто. При това положение имаме два варианта - четвърто или първо място.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля да се гласува най-напред предложението, както е прието досега от Законодателната комисия, и след това вече ще се гласува другото.

РОСЕН ХУБЕНОВ И МИМИ ВИТКОВА (от място): Трябва да се гласува за първото място.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Само за мястото гласуваме - първа или четвърта.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Със 104 - за, против - 43, възпроизвали се - 13 тази точка се приема.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: При това положение ще моля да се поставят на гласуване докладваните членове от 1 до 4 включително, като аз ви казах, че междувременно една група обсъжда редакция за нов член 2а. Но евентуално след уточняване ще го поставим на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: И така гласуваме глава първа, членове 1 до 4. Доопълнителният член 2а ще получим след малко. Групата заседава.

Моля, гласувайте чл. 1 до чл. 4 изцяло.

Със 160 гласували за, против - 3, възпроизвали се 1, приемат се всички членове от 1 до 4 с всички параграфи. Остава новият член 2а.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Глава втора със заглавие "Национален компенсационен жилищен фонд".

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ (звъни): Господин Джеров, един момент. Искам да направя едно предложение. Гледам, че комисията ад хок още обсъжда. Имате ли желание да направим кратка почивка (*Реакция на одобрение от народните представители*), за да може междувременно текстът да се обработи, и ако има спорове по него, да се прецизира.

Половин час почивка. (звъни)

(*След почивката*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Заседанието продължава. Про-

дължаваме обсъждането и гласуването на глава втора от законопроекта за уреждане на жилищните въпроси на граждани с многогодишни жилищноспестовни влогове.

Имате думата, господин Джеров.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Колеги, гласувахме глава първа. Да преминем сега към глава втора със заглавие "Национален компенсационен фонд". Ще продължим пак по същия начин, по който решихме. Ще докладвам цялата глава, след което вече, господин председателю, ще дадете думата за становища, изказвания и да гласуваме.

"Глава втора

НАЦИОНАЛЕН КОМПЕНСАЦИОНЕН ЖИЛИЩЕН ФОНД

Чл.5. Ал.1. Създава се Национален компенсационен жилищен фонд при Министерския съвет.

Ал.2. Националният компенсационен жилищен фонд има за цел да организира набирането, управлението и използването на имущество по фонда за компенсиране на разликите в цените на жилищата, предоставяни на правоимащи граждани по този закон.

Чл.6. Ал.1. Имуществото по фонда до изчерпване на правоимащите по смисъла на този закон се набира от следните източници:

1. 50 на сто от постъпленията по фонд "Жилищно строителство" на бюджетните учреждения и организации;

2. 30 на сто от постъпленията по фонд "Жилищно строителство" на държавните предприятия;

3. 50 на сто от приходите от данъка върху жилищата по Закона за местните данъци и такси;

4. субсидии в размер не по-малък от 1 на сто от приходите на държавния бюджет;

5. постъпления от дарения и помощи от български и чуждестранни лица.

Ал.2. Средствата по фонда се централизират и съхраняват в Държавна спестовна каса и банките.

Чл.7. Средствата по фонда се изразходват за компенсиране на разликата в цената на квадратен метър застроена площ, определена по Наредбата за базисните пазарни цени на недвижимите имоти, обнародвана в "Държавен вестник" бр. 65/1991 г. и средната пазарна цена, при норматив от 40 кв. метра за едночленно семейство, с по 20 кв. метра за всеки следващ член от семейството, но не повече от 100 кв. метра.

Чл.8. Ал.1. Ръководен орган на фонда е Управителният съвет, който се състои от 7 члена, назначени от председателя на Министерския съвет за срок от 5

години, които избират помежду си председателя на съвета.

Ал.2. В населени места по утвърден от Управителния съвет списък се създават местни комисии към общините - представители на общинските народни съвети и организациите, представляващи гражданините с жилищни нужди. Управителният съвет по предложение на общинските съвети утвърждава състава на местните комисии и техния мандат.

Чл.9. Ал.1. Управителният съвет:

1. управлява имуществото на фонда;
2. разработва и приема правила за предоставяне на компенсациите и определя размера им в отделните случаи;
3. определя размера на компенсациите към лихвения процент по кредитите за строеж и покупка на жилища;
4. контролира дейността на местните комисии.

Ал.2. Управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство от състава на своите членове.

Ал.3. Управителният съвет се отчита ежегодно пред Министерския съвет, който публикува приетия отчет."

Това е съдържанието на глава втора, господин председател. Моля, да бъде поставен за разглеждане и след това за гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Да, благодаря ви! Господин Янчулев поиска думата.

АЛЕКСАНДЪР ЯНЧУЛЕВ: Уважаеми господин председател, уважаеми госпожи и господа народни представители! В чл.6 правилни се казва - в ал.1, т.1 дот.5, начините по които ще се формира имуществото на Националния компенсационен фонд.

Аз правя предложение от още две точки, които номерирам т.6 и 7.

Точка 6" Постъпления от средствата (значи имуществото на фонда да се набира от т.6), получени при продажбата на жилищни имоти и вили на частни лица и организации, построени изцяло или от части с отклонени държавни или общински средства, както и с неправомерно придобити доходи."

Точка 7 "Имуществото по фонда да се формира от жилищни имоти и вили, придобити по неправомерен ред."

Аз смятам, че в София и големите градове - Пловдив, Русе, Варна и т.и., където съществува остра жилищна криза, в същото това време съществуват и имоти, придобити по незаконен начин, придобити с отклонени средства от държавата и от общините. Това, разбира се, може да се докаже по съдебен ред.

Затова аз моля, аз призовавам всички народни представители, които представят населението от тези градове, от столицата, да гласуват, да приемат тес-

зи две предложения, които правя - като точка б и 7 в ал.1 на чл.6.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Димитров.

ВЕНЦЕСЛАВ ДИМИТРОВ: Аз предлагам към това, което каза проф. Янчулев, и затова искам тук да се намеся - да се постави не точка, а една запетайка и да се продължи по следния начин: "или имоти в по-голям размер от позволения към момента на придобиването".

Знаете, че имаше ограничение до 120 кв.м и за вили 60 кв.м. Ще ги вземем, не се беспокойте. Значи, които са по-големи от 120 кв.м за жилищата и по-големи от 60 кв.м за вилите - те трябва да се вземат и да се дадат на този фонд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Филипов.

ЕМИЛ ФИЛИПОВ: Господин председател, уважаеми колеги! Моята бележка е чисто редакционна. Чл.8, ал.2 (ще ви дам поправката) предлагам да звуци така: "В населени места по утвърден от Управителния съвет списък към общините се създават местни комисии от представители на общинските народни съвети и организациите, представляващи гражданините с жилищни нужди." Иначе "към общините" не е на своето място в словареда.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата има господин Белчев.

БЕЛЧО БЕЛЧЕВ: Господин председател, дами и господа! Предлагам едно уточнение в чл.6. В точка трета на чл.6 е написано: "50 на сто от приходите от данъка върху жилищата по Закона за местните данъци и такси".

Първо, едно уточнение. Има данък върху сгради, а няма данък върху жилища.

Второ, този приход е вече повече от 15 години предоставян на местните народни съвети. Ако ини разпределим и централизираме данъка върху сградите, ще нарушим друг принцип - принципа на местното самоуправление. И затова този източник или трябва да отпадне, или ако се приеме да остане - трябва да се направи добавка, че "сумите по чл.6, т.3 се използват или се предоставят на местните комисии". Иначе ще се получи така, че в селата, където жилищната криза е минала или почти не съществува, ще поемем средствата от селата, за да строим в големите градове.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата има господин Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Многоуважаемо председателство, дами и господа народни представители! Господин Белчев е прав, че трябва да запишем "данък върху сградите", но аз смяtam, че не би трябвало да бъдат предоставяни на местните комисии, защото може да се получи така, че местните комисии да имат набиране на средства, но да нямат в общините хора, които са правоиманци съгласно този закон. И затова се създава този централизиран жилищен фонд, за да може да реши проблема на всички хора, независимо от това къде се намират.

Така че аз смятам, че е по-правилно тези средства да бъдат централизирани и да останат там.

А това, че хората, които са в общините, ще могат да се ползват - зависи от това дали влизат в съответните групи съгласно чл.3 и в коя от тях влизат.

По отношение на предложението на господин Яичулов аз смятам, че са напълно уместни, разбира се, стига тук да може да се докаже неправомерността на тези актове. Това е проблемът. И смятам, че по начина, по който те бяха редактирани, може да бъдат приети.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Петров.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ: Господин председателю! Аз имам забележки към чл.2, т.3.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ (от място): Чл.2 вече е гласуван.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ: Той е гласуван, но аз въпреки всичко имам забележка. Просто аз имам забележка към това, че там попаднаха само до трета група. Ако проследим Закона за продажба на жилищата - чл.11, сто аз само ще ви прочета т.11, в която се казва кои хора именно обитават и кои хора влизат в тази точка.

Точка 4 на чл.11 гласи следното: "Обитаващи жилища собствени, наети или в които са допуснати да живеят при ползване до 5 кв.м жилищна площ за един лице." Това, съгласете се, че е съвсем недостатъчно. И именно тези хора, както и в т.5 също можеха да попаднат.

Освен това аз съм напълно солидарен с казаното от колегата Яичулов и от колегата Венцеслав Димитров, че неправомерно взети жилища трябва да се върнат на държавата, а също и вилите. Не е нормално някои хора да имат вили по 581 кв. метра, да кажем вашият шеф, господа социалисти - Лилов, който има вила от 581 кв.м, а някои хора да няма къде да живеят. Така че просто нещата трябва да се сложат на място.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Думата поиска господин Манев.

МАНЬО МАНЕВ: Уважаеми колеги, аз искам да подкрепя господин Белчев. Действително в чл.6, т.3, както е предвидено, не дава благоприятно решение за местните общини. И по принцип тук има един сериозен порок. Той е свързан с факта, че средствата, които се набират, се централизират в един общ фонд. Централизацията е на базата на реалните възможности, които ще бъдат във всяка община по тези фондове, а консумацията ще бъде по съответните потребности. А тези потребности ще бъдат главно в големите градове. И има една опасност, която досега е била с тези централизирани фондове - да не разрешим по същество проблемите в релица общини, които са по-малки или, бих казал, далеч от тези на силните центрове в страната.

Затова поддържам мнението, което господин Белчев сподели - точка трета приходът от данъка върху сградите да остава за местните фондове, които да се реализират на тази основа и да бъдат предноставка за едно бъдещо строителство за удовлетворяване на тези нужди.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Дончо Иванов.

ДОНЧО ИВАНОВ: Моето предложение е следното - към чл.7 да направим следната корекция: "Средствата по фонда се изразходват за компенсиране на разликата в цената на квадратен метър застроена площ..." дотук така, както е, и допълнението..." към 31 декември 1990 г. и средната пазарна цена..." по-нататък текстът продължава.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Първанов.

ИВАН ПЪРВАНОВ: Уважаеми колеги, подкрепям единото от предложението на господин Янчулев със следната редакция, т.6: "Постъпления от продажбата на жилища и вили, придобити по неправомерен начин и отнети в полза на държавата." Мотив: известно ви е, че глава трета от Закона за собствеността на гражданините, чл.31 и следващите изрично са регламентирани като неправомерно придобити онези имоти, които са придобити чрез незаконен начин, т.е. имат се предвид престъпления, знаете там, присвоителни и пр. и пр. Или чрез нетрудови доходи, имаше се предвид за бармани и пр.

Следователно, когато ние сме изправени пред една такава процедура, която важи и сега по този Закон за собствеността на гражданините, очевидно е, че сега е моментът да предвидим, че така отнетите имоти от държавата, при тяхната продажба стойността им трябва да бъде тук, именно тук.

Другото предложение, което направи господин Венцеслав Димитров, като едно допълнение, не е съобразено със закона, защото спомняте си, че ако в началото по Закона за собствеността на гражданините имане една забрана да се притежават жилища над 120 квадратни метра, след това се направи един коректив, като се разреши притежаването и на такива жилища, свързано обаче с един прогресивен данък. Който искаше по-голям имот, по-голямо жилище, си плащаше по-голям данък.

Мисля, че това предложение, което предоставям на господин Джеров по надлежния ред, заслужава внимание, искам да го обсъдим допълнително, но конкретно се има предвид имоти, придобити чрез престъпления, чрез нетрудови доходи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, имате няколко минути да уточните текстовете, които ще поставим на гласуване.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Уважаеми колеги, как бяха направени няколко предложения, по които трябва да вземем отношение.

Господин Янчулев направи предложение за две нови точки към чл.6, ал.1 - да се добавят т.6 и 7, като бяха направени предложения за допълнително уточняване. Сега това е въпрос, по който залата ще трябва да се произнесе, съответно да бъдат поставени на гласуване.

Господин Белчев направи също две предложения. Едното - "Данък върху сгради", разбира се. Това тук просто е нещо като *lapsus lingual*. Данъкът си е върху сгради, а не върху жилища. Благодаря за бележката.

Второто предложение на господин Белчев не бих възприел - тези суми да се предоставят на местните общински комисии. Нека да изхождаме от текста. Средствата по фонда се централизират и съхраняват. Имаме 5 или евентуално могат да станат 7 точки. Изведнъж едината точка захваща някакъв местен фонд. Кой го създаде? Къде го създадохме? Някак си не влизаме в синхрон със структурата, която се създаде. Затова ще моля господин Белчев да оттегли своето предложение, защото или създаваме централизиран фонд, или създаваме местни фондове. Едното с другото не може да стане.

БЕЛЧО БЕЛЧЕВ (*реплика от място*): Съгласен съм.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Благодаря, господин Белчев.

Бяха направени и други предложения от някои народни представители, които ние в момента уточнихме и смятаме, че по тях не трябва да се взема становище.

Така че всъщност остава първото предложение на господин Белчев, което направо възприемам - "данък върху сградите" в т.3 и двете предложения на господин Янчулев, които ще моля да бъдат поставени на гласуване, след като възприемем това, което преди малко докладвах.

Редакционните бележки на няколко от народните представители възприемам направо. Те не съдържат промени и затова няма да ги докладвам. Те съдържат размествания в изреченията и ще бъдат възприети, без да съдържат в себе си промени.

Ако искате да гласуваме, защото попачало нямаме различия по чл.5 до 9 включително.

Според мен е правилно да поставим на гласуване пълната глава втора и след като тя бъде гласувана, да гласуваме и двете допълнителни точки на професор Янчулев.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Добре. Може би сте съгласни с тази процедура, тоест всички направени от редакционен характер поправки се приемат, а ще бъдат поставени на гласуване предложенията на Белчо Белчев и господин Янчулев, като допълнителни. Тоест гласуваме чл.5 до чл.9 включително. Моля, които са съгласни с предложенията текст на чл.5 до чл.9 без напра-

вените допълнения - тях ще ги гласуваме отделно, да гласува.

Със 163 гласували за, 6 - против, и въздържали се 11 чл.5 до чл.9 се приемат. А сега допълненията. Господин Белчев, държите ли на своето предложение? Не! Отпада това предложение. Добре.

Сега по предложението на господин Яичулев.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Господин Яичулев предлага в чл.6, ал.1 към петте точки, които гласувахме, да бъдат допълнително гласувани две точки. Аз ще ви ги прочета така, както ги записах по направеното предложение на професор Яичулев.

Става дума за следното: "Имуществото по фонда до изчериване на правоимашите по смисъла на този закон се набира от следните източници", тук следват петте точки, които гласувахме. Господин Яичулев предлага: "6. Постъпления от средствата, получени от продажба на жилищни имоти и вили на частни лица и организации, построени изцяло или отчасти с отклонени държавни или общински средства, както и с неправомерно придобити доходи".

И т.7 с едно допълнение: "Жилищни имоти и вили, придобити по неправомерен ред и отнети в полза на държавата."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Първанов предложи поотделно да се гласува, ако се не лъжа. Вие имате по-кратка формулировка?

ИВАН ПЪРВАНОВ (реплика от място): Тези имоти да се отнемат от държавата, заподо държавата ще ги продава. Иначе как ще ги продава?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Това е едно правилно уточнение и затова аз го дадох комбинирано между предложението на господин Яичулев и господин Първанов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Първанов възрази.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Още веднъж ще ви прочета и да минем към гласуване:

Точка 6. "Постъпления от средствата, получени от продажба на жилищни имоти и вили на частни лица и организации, построени изцяло или отчасти с отклонени държавни или общински средства, както и с неправомерно придобити доходи."

И точка 7. "Жилищни имоти и вили, придобити по неправомерен ред и отнети в полза на държавата."

Това са предложението, моля да бъдат поставени на гласуване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Не е ли по-добре поотделно да ги гласуваме, господин Джеров?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Както искате, може и поотделно, господин председател.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Поотделно ще ги гласуваме. Прочетете само т.б и моля да се гласува.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Да, за да бъдем наясно. Много моля да внимавате в текста, защото той ще бъде поставен на гласуване.

Точка б нова: "Постъпления от средствата, получени от продажба на жилищни имоти и вили на частни лица и организации, построени изцяло или от части с отклонени държавни или общински средства, както и с неправомерно придобити доходи."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, гласувайте!

Господин Джеров, тук се постави въпросът, че текстът на господин Първанов по тази точка е по-прецисен.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Аз го съвместих и смятам, че професор Янчулев не възразява.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Първанов, уточнете все пак още веднъж, за да не се получи недоразумение.

ИВАН ПЪРВАНОВ: Аз уважавам господин Янчулев, но съгласете се, че употребеният в неговата редакция израз "част от жилище или вила..." се разбира, че когато една определена част примерно една десета или една лвайста е придобита със средства, получени по незаконен път, тогава трябва да се продаде целият имот. Ами, това е невъзможно, не става! Трябва да се установи предварително съответната част и т.н.

И затова аз ви предлагам един по-опростен текст. Когато държавата е отнела едно жилище или вила, придобита по този неправомерен начин, и се продаде, средствата да отиват в този фонд.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля ви се, макар че сме в процес на гласуване, но се получава сблъсък между икономист и юрист. Дадох преднина на юриста, искам все пак да чуем дали е възможно да се избегне то-ва противоречие, господин Джеров.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Това не е противоречие, а предложението на професор Янчулев. Аз го дадох съвсем стриктно, както беше предложено от него.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Тоест вие възразявате спрещу то-ва, което предложи господин Първанов, да се прередактира текстът.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Според мен вие трябва да го поставите на гласуване така, както е дален. Както е предложен, така ще бъде гла-суван и вски с гласуване ще се произнесе с да или не.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Добре, понеже пристъпихме към гласуване на един текст.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: В момента гласуваме само т.б.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Добре. Дайте резултата!

С 83 гласували за, 68 против и 50 иззържали се тази точка не се приема. Гласуваме следващата точка.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Предложението за следващата точка е, както следва: "Постъпления от продажба на жилища и вили, придобити по неправомерен начин и отнети в полза на държавата." Това предложение е комбинирано между това на Яичулов и Първанов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Соня Младенова.

СОНЯ МЛАДЕНОВА: Уважаеми колеги, аз правя процедурно възражение или питане, както ще го наречете. За мен е странно, че когато сме на второ четене, ние изведнъж при случай, тук работим ад хок, получаваме две редакции, които не са минали в Законодателната комисия.

Тревогата ми, за да стана сега тук на процедурно основание пред вас, е проектирана от това, че с тази хипотеза, която сега се подлага пред нас на гласуване, ние надминаваме екипа на Ярослав Радев при създаването на небезизвестния Закон за собствеността на гражданите.

Аз не съм убедена, че ние правим нещо демократично и никак си става зад гърба на Законодателната комисия.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, тук има сериозен упрек.

АЛЕКСАНДЪР ЯНЧУЛЕВ: Господин председател, много моля предложението, което направих, да се постави на гласуване. Защото иленариата зала е тази, която трябва да се произнесе, независимо, че по редица съображения може би в комисията не е разгледано това предложение.

ГЛАС ОТ ЗАЛАТА: Нали го гласувахме бе, Яичулов, колко пъти?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Аз бих желал обаче да поставя на гласуване и предложението на господин Първанов. И то е постъпило по всички правила.

Господин Джеров, има предложение да прочетете предложението на господин Първанов.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Господин председател, синхронизираме двете предложения, докато бяхме настани, и ги изразих в едно изречение. И то е съвместно на двамата народни представители. Нали това е нашата задача тук. Ще го прочета за последен път и следва да бъде поставено на гласуване: "6. Постъпления от продажба на жилища и вили, придобити по неправомерен начин и отнети в полза на държавата." Това е предложението на двамата колеги.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Моля, пристъпете към гласуване.

Резултат от гласуването: със 109 гласа за, 37 - против и 56 - въздържали се предложението за точка 6 се приема.

Моля, докладвайте предложението за допълнителните разпоредби.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Ще докладвам петте точки и съответно ако има предложения към тях.

"Допълнителни разпоредби

1. Ал.1. Предоставят се на правоимашите по този закон в срок до 31 декември 1991 г. жилища, собственост на държавата и общините, които не са заети, в които са се самонастанили граждани и които не се използват за жилищни нужди, с изключение на оборотните и ведомствените жилища.

Ал.2. По реда на предходната алинея се предоставят за продажба и жилища, временно заети от чуждестранни специалисти и работници.

Ал.3. Местните комисии по чл.8, ал.3 инвентаризират жилищата по предходните алинеи и предприемат мерки за тяхното освобождаване и продажба.

2. Наличните средства по фонд "Жилищно строителство" се определят към 1 януари всяка година.

3. Наличният жилищен фонд по # 1 се предоставя на правоимашите по този закон за закупуване по фактически цени при построяването им.

4. Общинските народни съвети осигуряват терени на правоимашите по този закон за колективно и индивидуално строителство на жилища до задоволяване нуждите на лицата по чл.1, по пени съгласно Наредбата за базисните пазарни цени на недвижимите имоти.

5. Министерският съвет да издае в месечен срок от влизане на закона в сила правилник за неговото приложение."

Това е съдържанието на допълнителните разпоредби от # 1 до # 5 включително.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Каракачанов.

АЛЕКСАНДЪР КАРАКАЧАНОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колеги! Чета в допълнителните разпоредби текста: "Да се предоставят на правоимашите по този закон жилища, собственост на държавата и общините, които не са заети, в които са се самонастанили граждани и които не се използват за жилищни нужди, с изключение на оборотните и ведомствените жилища."

Аз съм съгласен, че жилищата, които не са заети, макар че това е доста разтегливо понятие, както е записано, могат да се предадат. Но съм абсолютно против това да се отнася за самонастанилите се и които не се ползват за жилищни нужди.

Може би има някакво недоразумение. Въпросът е следният, че това е просто едно недоразумение. Ако се приеме това, българинът е толкова изобретателен, че постоянно ще се оказва, че в повечето жилища има вече самонастанини и ние сме длъжни по силата на този закон, а това могат да бъдат даже близки на тези, които чакат по реда на този закон, да ги предаваме на съответните граждани.

Другото, което се има предвид - които не се използват за жилищни нужди. Защото има цели детски градини, настанени в такива жилища. Това означава ние моментално да ги изхвърлим, за да ги предадем там.

Прелагам фразата "които са се самонастанили граждани и които не се използват за жилищни нужди" да отпадне.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата господин Емил Филинов.

ЕМИЛ ФИЛИПОВ: Господин председател, уважаеми колеги! Имам две редакционни бележки.

В # 1 предлагам на втория ред да се членува думата "жилица", да стане "жилицата" и да продължи - отнася се за всички жилища, а не само за частните. Тъй като и в # 3 е членувано.

Струва ми се, че има още една техническа грешка. Параграф 1, ал.1 трябва да бъде: "Местните комисии по чл.8, ал.2". Цифрата е сгрешена.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Имате думата.

ТЕОДОР ГЯУРОВ: Предлагам разделът "Допълнителни разпоредби" да включи и една преходна разпоредба. Тази преходна разпоредба да гласи: "В чл.16 на Закона за данък върху оборота да се създаде нова буква "ц" със следния текст: "Жилища и строителни материали, предназначени за жилищно строителство". Смисълът на този текст е да не се облагат с данък върху оборота жилищата и строителните материали за тяхното построяване.

Дами и господа, ще признаям, че ние досега използваме един чисто административен подход за решаване на един крупен социален проблем. Този подход е палеативен веднъж, запото не е икономически, и втори път, защото не обхваща всички групи нуждаещи се граждани.

Аз смятам, че мнозинството от тези хора при днешните условия нямат никакви практически финансови и перспективи да решат жилищните си проблеми.

Изходът, който предлагам и който, струва ми се, беше одобрен на първо четене и който се зачитаване от Комисията по икономическата политика, е едно универсално решение, което не дели нуждаещите се на различни групи, при това субективно да ги дели, а този изход е да освободим жилищното строителство от данък върху оборота или драстично да го намалим до един-два про-

цента, така че стойността на жилището да се намали с 20 и 22 процента, което вече е реална перспектива за решаване въпросите на бездомните граждани в България.

Освен това, за да не влезем в противоречие с приетата Наредба за базисните пазарни цени, може би ще бъде уместен и един текст към тези разпоредби, който да гласи следното: "Възлага на Министерския съвет да внесе следващите от тази разпоредба корекции в Наредбата за базисните цени на недвижимите имоти."

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Илич Цветков.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Многоуважаемо председателство, лами и господи народни представители! Смятам, че господин Каракачанов може би не е чел достатъчно добре текста или не го е схванал: става въпрос за това, че жилищата, в които са се самонастанили граждани, не трябва да се предоставят на тези самонастанили се граждани, а трябва да се предоставят, както си пише в ал.1, на правоимащите по този закон в срок до 31 декември 1991 г. Според мен текстът е правилен и така трябва да остане.

Във връзка с изказането на прегледоворивния искам да кажа, че Комисията по икономическата политика има предложение още от първото четене - тя е одобрила това предложение, което е следното, да се създаде нов чл.14 в Закона за данък върху оборота и акцизите предвид това, че чл.14 в момента не е заст., отменен и там е мястото на този текст.

"Чл.14. Оборотите от продажба на строителни материали и жилищни сгради се облагат с данък върху оборота в размер на 2 на сто."

Има се предвид следното. Този размер на данък е символичен, кост дава възможност стойността на една жилищна сграда да се намали в рамките до 100 000 лв. Но, от друга страна, със своя символичен размер се дава възможност и правителството да следи какъв е оборотът в областта на строителните материали и жилищното строителство.

От друга страна, не би следвало да се разделят строителните материали, които се определят само за жилищни сгради, а въобще да се говори за продажба на строителни материали, предвид на това, че веднага ще започне заобикаляне и търсене на гънтица да се представи, че тези строителни материали са за жилищни сгради. Смятам, че въобще би трябвало - това е и мнение на Комисията по икономическата политика - да се намали данъкът върху оборота върху строителните материали, което ще даде и благоприятно последствие върху строителната продукция, а оттам и върху икономиката ии.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Чучев поискав думата, а след това ще говорите Вие, господин Мулетаров. Моля, господин Чучев.

АТАНАС ЧУНЧЕВ: Представил съм на основание чл.95, ал.5 от Правилника за организацията и дейността на Великото Народно събрание предварително писмено предложение по приетия на първо четене законопроект за създаване на финансово-кредитна институция за жилищното строителство и решаване на жилищни въпроси на граждани с доказани жилищни нужди, имащи многогодишни жилищно-спестовни влогове. Предлагах към & 1 на Допълнителните разпоредби, които гласяха: "По реда на чл.1, ал.1 могат да ползват права по този закон всички собственици на жилищно-спестовни влогове, престояли в Държавна спестовна каса над 10 години, картотекирани от първа до пета група по жилищни нужди от общинските народни съвети, освен тези, които са налице и са с доказани жилищни нужди."

Моето предложение беше този текст, както е записано, да се допълни следното изречение, "а за служителите от Министерство на отбраната и Министерството на вътрешните работи, картотекирани или регистрирани от съответните жилищни комисии към поделенията".

Мотивите, които представих писмено в Законодателната комисия са следните:

Първо, съгласно Наредбата за разпределение и продажба на жилища, не се разрешава картотекиране на сержантите и офицерите от Министерство на отбраната и Министерство на вътрешните работи от общинските съвети.

Второ, министерството военнослужещи от Министерство на отбраната и Министерство на вътрешните работи не служат в родните си места и разрешено е да закупят ведомствения жилищен фонд, в който са настанени, не устройва трайно жилищните им нужди. Особено тежко е положението на сержантите и офицерите от граничните войски, служещи и живеещи със семействата си на граничните застави. Боляровската и Елховската община по данни на клубобвете на офицерската легия "Раковски" при поделенията, дислоцирани на територията на двете общини, има над 100 семейства с жилищно-спестовни влогове над 15 години. Фактът, че тези семейства не могат да се картотекират по Наредба за разпределение и продажба на жилища, ги поставя в неравноправно отношение спрямо картотекиралите и в крайна сметка те не могат да решат основния въпрос за всяко семейство - осигуряване на жилище.

Правя това допълнение към текста на & 1 от Допълнителните разпоредби, а сега настоявам фактически да се гласува този параграф, който се гласува на първо четене, а не променя сега, тъй като законопроектът е приет на първо четене на 15 август, но отново не се урежда проблемът за сержантите и офицерите от Министерство на отбраната и Министерство на вътрешните работи да ползват компенсации, да закупят жилища, започнато не са картотекирани от об-

щинските народни съвети. Трябва да отбележим, че жилищните влогове в Държавна спестовна каса на тези семейства дълги години се използват от държавата за строителство на жилища.

Обръщам се с голяма молба към народните представители да подкрепят текста на # 1 на законопроекта, който беше приет на първо четене, а не това, което ни се представя при второто четене, за да могат социално да се решат и тези проблеми.

СПАС МУЛЕТАРОВ: Господин председател, уважаеми народни представители! Позволявам си да направя процедурно предложение. Допълнителните разпоредби с оглед на направените конкретни предложения, които са от финансово, икономическо и правно естество, да бъдат основно разгледани с представители на трите комисии. Правят се нови предложени, които не са обсъждани, и се съмнявам, че сега може сам господин Джеров, без да изслуша мнението на представителите на другите комисии, да вземе отношение по тези много съществени предложения.

Това предложение искам да подкрепя и с едно опасение, което изпитвам, че приетият член 6 според мен не е прецизен. Той не дава отговор на редица въпроси - по каква процедура, дали по условията на Закона за собствеността на гражданите, по чл.38 ще бъдат отнемани неправомерно придобитите доходи или под друг, как ще става това нещо... Имам чувството, че колкото повече приближаваме края на мандата, толкова по-лесно и пездатълбочено, и непрецизно ние подготвяме текстове тук на крак.

Това е опасно и ще доведе в най-скоро време до тяхното променяне или прецизиране, което не е желателно.

Затова моля тези, които имат допълнителни предложения по Допълнителните разпоредби, след като ги направят, тази глава да се върне отново в Законодателната комисия и да се разгледа от представителите на Бюджетната комисия и Комисията по икономическата политика, тъй като са много сериозни и свързани с промени в друго законодателство и това в никакъв случай не може да бъде решено сега, на това заседание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Направено е процедурно предложение. Има думата господин Първанов.

ИВАН ПЪРВАНОВ: По-правилното е да направя обратното предложение, но аз ще направя точно обратното - ще подкрепя това предложение на господин Мулетаров и наред с неговата аргументация мисля, че в този # 1, където са очертани трите категории жилища - свободните, застите от самонастанили се и тези, които не се ползват за жилищни нужди (един пример: офис от един тристаен апартамент - явно е, че този апартамент не е за офис, а е за жилищ-

ни нужди и трябва да се предаде на тези правоимащи).

Бедата е другале - не е посочен срок. Не можем така да го оставим във времето.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ (от място): За кой параграф става дума?

ИВАН ПЪРВАНОВ: # 1.

АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ (от място): Има срок.

ИВАН ПЪРВАНОВ: Срокът за субектите, той е на правоимащите, но в същото време трябва да има и по отношение на другите. Не можем така да го направим за длъжностни лица, или най-малкото да се придвижи една санкция, защото това е едно пожелание. Ако сега длъжностното лице (кметът на града или другият орган, който трябва да изгълни закона) не изпълни това свое задължение - никаква санкция. Трябва да предвидим най-малко една глоба - първи път, втори път...

Необходимо е да се огледат още веднъж иещата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Цветков има думата за реплика.

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ: Присъединявам се към мнението на господин Мулетаров, но още веднъж искам да кажа следното иещо, че това предложение, кое то ви го казах, е гласувано на първо четене и, второ, това е предложение на Комисията по икономическата политика и на Бюджетната комисия. То е за създаване на нов чл. 14 към Закона за данъка върху оборота и акцизите с текста, който представих на господин Джеров и който го имаше първоначално и е обсъждан от Комисията по икономическата политика.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Така или иначе се боя, че няма да имаме време да подгответим сега, тази вечер, да прогласуваме всички текстове. Можем да приемем предложението в каква форма и степен да се подработи в комисията. Нека да спрем лотук и да отложим въпроса за утре. Кажете сега, господин Джеров, вашето предложение.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Господин председател, моето предложение е следното: по правни текстове, които докладвах на Народното събрание. Моля те да бъдат поставени на гласуване, като евентуално ще уточня онова, косто възприемаме.

По отношение на предложението за промяна на данъчните закони - Законът за оборота и още някои други - смятам, че това не е работа на Законодателната комисия, тя няма право и няма защо да взема отношение. Ще моля тези въпроси, които бяха поставени тук, да бъдат предоставени на Бюджетната комисия и председателят на Бюджетната комисия или нейното ръководство да вземат становище по тях.

Струва ми се, че ние можем да приключим гласуването на онова, което докладвах, а другите неща да останат свободни евентуално за утре и да бъдат обсъдени от Бюджетната комисия и тя да си ги докладва, както смяташе от нейна гледна точка.

Бюджетни и данъчни закони така да се променят в момента, смятам за недопустимо. Това е нещо, което трябва да бъде огледано, защото много пъти промяната в един текст влече промяна и в други.

Ето защо моля тези въпроси да бъдат оставени за утре или за други ден. Това е въпрос не мой, а на Бюрото. Предлагам ние да приключим по доклада, който направих преди малко.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Джеров, не съм нито икономист, нито юрист, но няма ли да допуснем грешка, ако към тези разпоредби, които евентуално ще приемем сега, да се налага утре да се връщаме и да ги поправяме?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Те са финансови.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Те не влизат ли в тези?

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: Не. Моето мнение е, че ние с нито няма да нарушим целостта на това, което докладвах. Разбира се, ние тук изясняваме, че предстои допълване на Преходните и на Допълнителните разпоредби, ако тези предложения...

ИЛИЧ ЦВЕТКОВ (от място): Гласуването е на първо четене, минало е и през Комисията по икономическата политика, отпаднало и при Законодателната комисия. Те ни би трябвало да се занимават с това.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Все пак искам да запържим това процедурно предложение - да се подгответ цялостен текст с всички тези промени и утре да се внесе на пленарно заседание. Председателят на комисията възразява.

Готови ли сте да се гласува? (*Протести от страна на депутати*)

Предлагам процедурното предложение за отлагане приемането на Допълнителните разпоредби да се постави на гласуване - да се приемат всички добавки, да се обмислят и да ни се ладе един готов текст за утре.

(*Народният представител Георги Петров настойчиво иска да му се даде думата*)

Направено е процедурно предложение.

Моля, които са съгласни с това предложение, да гласуват.

Със 147 за, 24 против, 6 въздържали се - въпросът се отклонява за разглеждане днес, а утре ще изчакаме да ни се ладе цялостен текст, включително и от Бюджетната комисия по финансовите въпроси.

(Народният представител Георги Петров продължава да настои за да му се даде думата)

Моля ви се, този въпрос е изчерпан. Утре ще се изкажете. Ако имате нещо да кажете, предайте го на господин Джеров. Предайте го на Бюджетната комисия в писмен вид.

ГЕОРГИ ПЕТРОВ (от място): Предал съм го.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Като сте го предали, ще го вземат под внимание.

Преминаваме към следващата точка от дневния ред:

Проектогрешение за създаване на американски университет в Република България

Кой ще докладва?

Има думата госпожа Елка Константинова.

ЕЛКА КОНСТАНТИНОВА: Комисията по науката и образоването прие законопроекта за създаване на висше учебно заведение. Вносител на законопроекта е Министерският съвет.

Съвсем накратко ще ви запозная с мотивите към законопроекта за създаване на висше учебно заведение - Американски университет в Република България със седалище Благоевград.

Идеята за създаване на Американски университет със седалище в Благоевград получи всестранна подкрепа от обществото у нас, както и от страна на университетските и културните среди в Съединените щати.

Инициативен комитет под патронажа на президента на Република България и с участието на широк кръг представители на академичните среди, дипломати и общественици от България и Съединените щати подготвиха проект за създаване и започване на дейността на Американския университет като висше училище, съгласно българското законодателство.

Проектът е изгответ в сътрудничество между инициативния комитет, фондацията "Отворено общество", община - Благоевград, Университета на щата Мейн, български и американски правителствени и частни организации. Създаването и дейността на университета се определят от:

Първо, необходимостта от модернизация на образователната система в България и доближаването ѝ до световните стандарти.

Второ, от факта, че това е първият от такъв мащаб образователен проект с американско участие в Източна Европа и на Балканите при наличното на университети с американско участие или филиали на американски университети в Западна Европа, Япония и много други страни. В изпълнение на проекта за създаване на Американски университет досега е извършила огромна органи-

зационна работа. Осигурено е в основни линии финансирането на проекта по бюджета на университета за първите четири години. Както виждате, уважаеми дами и господа, Американският университет няма да тежи на бюджета на България. Координатор и гарант на финансирането е фондацията "Отворено общество".

Университетът в Мейн е поел значителни ангажименти по проекта и активно започна да ги реализира. Въпросът с валидността на дипломите от Американския университет е решен от акредитиращите организации в Съединените щати.

Министерският съвет на свое заседание обсъди изложените съображения, прие, че създаването на Американския университет в България е в съответствие с реформата на образователната система и взе решение да предложи на Народното събрание създаването на това висше учебно заведение.

Рекламирането на всички останали въпроси по устройството и дейността на университета, включително и по научната му програма, са правомощията на висшето учебно заведение по силата на академичната му автономия - принцип, прокламиран в чл.53, ал.4 от Конституцията и Закона за академичната автономност на висшите учебни заведения.

По тези съображения Министерският съвет предлага на Народното събрание да приеме Закона за създаване на Американски университет в Република България.

Ако обичате да изслушаме за една секунда мнението на комисията. Ще го прочете господин Димитър Арнаудов.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Господин Арнаудов, имате дума.

ДИМИТЪР АРНАУДОВ: "Комисията по наука и образование на свое заседание от 14 август 1991 г. обсъди предложения от Министерския съвет законопроект и взе следното

СТАНОВИЩЕ:

Смята, че новото недържавно висше училище ще допринесе за създаване на обстановка на конкурентност и плурализъм в системите на обучение и ще му помогне подготовката на специалисти в България да се съизмерва с международните стандарти.

Огромната организационна подготовителна работа, която е вече факт, отличната репутация на университета в щата Мейн, който е активен участник в организацията на този проект, и силната финансова подкрепа дават основанието да смятаме, че идеята за създаването на подобно учебно заведение в Бъл-

гария е добре защитена и може бързо да бъде осъществена.

Комисията по наука и образование предлага на Народното събрание да приеме така предложения законопроект".

Благодаря ви. (*Единични ръкопляскания*)

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Кой иска думата? Пирин Воденичаров.

ПИРИН ВОДЕНИЧАРОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми народни представители! Тъй като въпросът с висшите учебни заведения, които ще бъдат с названия американски, английски, немски, френски университети, славянски... (*Народен представител: "албански"*) Не съм казал "албански", господине.

ИВАН ГИНЧЕВ (от място): Университетът възстановява Велика Русия пак.

ПИРИН ВОДЕНИЧАРОВ: Точно затова, господа, искам да ви предложа да не гласуваме отделни законопроекти, по принцип да приемем предложението на нашето правителство, тъй като ние гласуваме доверие на това правителство, и да имаме законопроект, който да урежда създаването и съществуването на такива университети в Република България.

Благодаря за вниманието ви. Това е моето принципиално предложение.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Има думата Никола Томов.

НИКОЛА ТОМОВ: Уважаеми господин председател, уважаеми колежки и колеги! Аз искам да подкрепя инициативата за откриване на американски университет. Съображенията бяха изложени от проф. Константинова.

Искам да ви съобщя това, колежки и колеги, че е в ход подготовката и откриването на славянски университет, а следва ио-нататък и руски университет. Аз мисля, че откриването на университет с участие на един от най-известните университети в Съединените щати - Мейн, е едно голямо постижение и ще даде възможност да се обучават наши младежи и голяма част от тях, може би и повечето ще останат на работа в страната.

Освен това към този университет проявяват интереси и от други съседни страни, които ще изпращат свои студенти за обучение. И мисля, че това е един шанс за нашата страна да може да създадем едно съвременно, модерно висше учебно заведение, което ще полгответ калри и ще издигне равнището и на нашата наука.

Аз мисля повече да не се спирам. Бяха дадени тук основанията за откриването му и мисля, че ще оцените всички по достойнство откриването на университета и предлагам да гласуваме, господин председател.

Благодаря за вашето внимание.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Благодаря. Господин Джеров, каквите становището на Законодателната комисия, което донесохте сега.

ДОКЛАДЧИК АЛЕКСАНДЪР ДЖЕРОВ: В случая Законодателната комисия трябва да даде своето становище.

В направените досега изказвания се акцентира върху необходимостта и полезното от създаване на такова висше учебно заведение у нас. Законодателната комисия разгледа този въпрос, изказа своето положително отношение, но имаме едно чисто правно съображение - да не бъде закон. Изхождаме от чл.53 на нашата Конституция. И затова ние раздадохме материал, в който пишем проекторешение. И в това проекторешение, което е разделено, но пак ще си позволя да го прочета напово, предлагаме да се гласува решението със следното съдържание:

"Дава статут на висше учебно заведение на национално регистрирания по Закона за лицата и семейството американски университет в България, със седалище град Благоевград."

Даже ще си позволя в момента да направя една поправка: "Дава статут на висше училище", защото Конституцията така гласи и все пак ние трябва да съним терминологията на Конституцията. "Дава статут на висше училище на национално регистрирания по Закона за лицата и семейството американски университет в България, със седалище град Благоевград."

Предлагам на Великото Народно събрание да гласува така предложеното решение, като изхождам от съображенията, които бяха изтъкнати от досега говоривите народни представители.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИКОЛАЙ ТОДОРОВ: Аз нямам никошо против да гласуваме. Тук се повдигна въпросът за кворума. Все пак да направим една проверка на кворума, за да не се оспори утре резултатът.

За съжаление кворум не се събира. Това е първа точка за утрешиния ден.
(Звъни)

Пленарното заседание ще бъде утре от 15,00 часа.

(Закрито в 19 ч. и 50 м.)

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

Николай Тодоров